sit persecutio: a Circũdederũt me simul. Octauũ est grauꝰ: qz.ſ.ab amicis etiã tribulationẽ ſuſtinet. Unũ ſubiungit: b Elongaſti a me amicum ⁊ primũ. Amicũ familiaritate iunctũ: et primum/carnali vinculo iũctum. c Et notos meos/per viſum et famam elongaſti: d A miſeria/mea. Omnes eũ relinquebant ⁊ adhuc relinquũt ſãctos: immo etiam perſequuntur eos quãdo videntur eos in tribulatione p/pter fidẽ chriſti: ſicut patet in pſecutionibꝰ martyrũ.

a circũdederũt me ſimul. E lõgaſti a me amicũ ⁊ primũ: et g nõtos meos a miſeria.

e Intellectꝰ ethã iſraelitę.

m Iſericõr (LXXXVIII

Dozaliter ✱ Et qñ late inundãt vndicq/obſideri caſtra nõ poſſũt: Uñ ad abũdantiã denotandã/addit: a Circũdederũt me ſil'. Or aũt obſideri nõ poſſet ꝓpter b/apit cũ ſubiũgit: b Elõgaſti a me amicũ ⁊ primũ ⁊c. ne.ſ.ad me accedẽtes obſideret me. Mõ eñ ab alio fortiorẽ obſidionẽ ſuſtinet hõ q̃ ab amicis ⁊ notis. Uñ Mich.vij.b. Inimici hois domeſtici eiꝰ. Hieronymꝰ. Non eſt efficacior peſtis ad nocendũ q̃ familiaris inimicus.

Aliter ✱ apertum dimittat: ſtatim intrant aquę vſq̃ ad animã eius ⁊ cito ſuffocãt eã. a Circũdederũt me ſil': vt.ſ.ſi vni temptationi reſiſtã/alij ſuccũbã. Job.xix.b. Simul venerũt latrones eius. Matth.xij.d. Aſſumit ſeptẽ alios ſpũs neqores ſe. Circũdant autẽ ſimul:

Pugnã.j.Regl.xvij.a. Cõgregãtes aũt philiſtijm agnia ſua in pęliũ: cõuenerũt in ſochot iudę.

Obſidionẽ.iij.Regl.xx.a. Rex ſyrię cõgregauit omnẽ exercitũ ſuũ/⁊ trigitaduos reges ſecũ/⁊ eqs ⁊ curꝰ et pugnabat cõtra ſamariã: ⁊ obſidebat eã.

Propter Terrorẽ.ij.Paral'.xx.a. dictũ eſt ioſaphat: Uenit cõtra te multitudo magna ⁊c. Et.j. Joſaphat autẽ timore pterritus totũ ſe cõtulit ad rogandũ.

Uociferationem. Eſa.xvij.d. Uę multitudini populoꝝ vt multitudo maris ſonantis.

Uaſtationẽ. Judicl.vj.a. Sicut erãt i herbis cũcta vaſtabant. Et.j. Inſtar locuſtaꝝ vniuerſa cõplebant. b Elongaſti a me ⁊c. Hoc põt dicere q̃libet iuſtꝰ in tribulatiõe ſua. Prouer.xiij.c. Etiã primo ſuo paup erit odioſus: amici ꝗo diuitũ multi. c Et notos meos. Eccl.xiij.d. Humilis cũ ceciderit/expellet etiã a notis. d A miſeria/Oz terribilis res eſt quã oẽs ita fugiũt: Felicitas aũt attrahit quaſi muſcas mel. Sz vere ibi eſt mel ſup ſpinas. Uñ dicit Seneca: Diues quẽ tu felicẽ cũctl admirãrib' credis: ſępe dolet/ſępe ſuſpirat: multi illũ comitant: mel muſcę ſequũtur/cadauera lupi: frumẽtum formicę: prędã ſequit turba iſta nõ hominẽ.

m Iſericordias dñi ⁊c. Expo.pſ. LXXXVIII Titulꝰ. Intellectus ethan iſraelitę. In p̃cedẽti pſalmo egit d tribulatiõe eccłię p quã timor icutit. Sz ne timor degeneret in deſpationẽ/bñ ſequit iſte pſalmꝰ: in q̃ agit de dei miſericordia p quã eſt ſpes. Spes eñ nõ debet eſſe ſine timore: nec ecõuerſo. Unde Deut.xxiiij.b. pręcipit ne altera mola i pignore accipiat. Ethã iterp̃tat robuſtꝰ. Eſt q̃ ſenſus tituli. Hic pſalmꝰ agens de miſericordia dei/eſt intellectus ethã iſraelitę: qz ipſa dei miſericordia intelligit a robuſtl q̃ in tribulatiõe nõ frãgunt: ſed deũ habẽt p̃ oculis ⁊ ſperãt eripi ⁊ ſaluari p miſcõiã eiꝰ. Et ꝗ etiã bñ notat: qz p̃cedẽs pſalmus terminat p miſeriã: Iſte ꝗo incipit a miſcõia. Et ex his patet intẽtio huiꝰ pſalmi/q̃ eſt monere nos vt in deo ſpẽ habeamꝰ. Modꝰ talis eſt: qz ſex ſunt ptitiões. Primo de dei miſcõia et veritate ſe cantaturũ ꝓmittit. Secũdo diuerſis modis dei laudes ⁊ eiꝰ potentiã deſcribit: ibi: Cõfitebunt. Tertio ponit ꝓmiſſiões patris de chriſto: ibi: Tũc locutus es. Quarto illis ꝓmiſſiõibus aduerſa dicit: ibi: Tu vo. Quinto oſtẽdit q̃ ꝓmiſſiões implent i carne chriſti: ibi: Uſq̃quo. Sexto oſtẽdit q̃ ꝓmiſſiões implent etiã in mẽbris/nõ tpaliter: ſz ſpũaliter: ibi: Ubi ſũt ⁊c. Itaq̃ ꝓpha infirmꝰ in ſe: ſed in miſcõia dei robuſtꝰ: ab eadẽ ſic incipit: e Miſericordias dñi i eternũ cantabo. i. laudabo. Miſcõias aũt dicit pluralit/ꝓter plures effectꝰ miſcõię: de q̃bꝰ poſtea dicemꝰ. Una quidẽ i ſe eſt dei miſcõia: ſic eiꝰ eſſentia. Sed qz miſcõia inuitat ad ſpẽ: ſpes autẽ ſine timore inutilis eſt: ideo ſubiũgit: i In generatiõe ⁊ generationẽ. i. corã pñtibꝰ ⁊ futurſ: vl' corã pãtibꝰ veterſ ⁊ nouĩ teſtamẽti: vl' corã iudęis ⁊ gẽtibꝰ. k Annũciabo veritatẽ tuam: id eſt iuſticiã q̃ timorẽ incutit. n In ore meo. Non dicit ex ore: ſed in ore: vt notet q̃ in ore mordetur: non tm̃ trãſit ſicut ſupra: Semp laus eiꝰ in ore meo. Hęc ſũt vni/

f dias dñi in eternũ cantabo. b
g i In generatiõe ⁊ generatiõz:
k l o p r s ãnũciabo veritatẽ tuã in ore m n
m ẽo. Quoniã dixiſti in eter/ q
nũ miſcõia edificabit i cęlis:

Al. tuas dñe

Pſ.35.

Pſ.24.

uerſę vię dñi miſcõia ⁊ veritas: q̃s ſemp cogitat hõ iuſtꝰ: ſperãs ꝓpter ꝓmã: timẽs ꝓpter ſecũdã. Et inẽ has duas molas ſe molit ⁊ ꝓparat volũtati diuinę. Itẽ miſericors eſt dñs ꝓmittẽdo regna cęleſtia: verax in reddẽdo ꝓmiſſa: et hoc ſemp cantaturũ ⁊ laudaturũ ſe ꝓmittit ꝓpha dicẽs: Miſericordias dñi ⁊c. Securꝰ aũt miſcõias ⁊ veritatẽ cãtabo: qz de his certꝰ ſum: p Qñ dixiſti. i. p ſpm̃ ſanctũ mihi reuelaſti q̃ ipietate tpaliter ruẽte: r Miſcõia i eternũ edificabit in cęlis. i. p cęlos. i. apl'os qui p̃dicauerũt miſericordiã dei.

Moraliter ✱ Et veritas tua e Miſericordias dñi in eternum cãtabo. Hęc nõ tm̃ ꝓphę: ſed cuilibet fideli conuenit/maxime homini quem de multis peccatl vel de ſęculo extraxit dñs/vt dicat: Miſericordias dñi i eternũ cãtabo. Zach.j.d. Reuertar ad ✱ hierl'm i miſcõijs.

Moraliter Dicit q̃ vir iuſtꝰ: e Miſcõias/Ecce gratitudo. Col'.iij.c. Grati eſtote. f Dñi/Ecce cõfeſſio ſeruilis conditiõis. Pſ. Seruꝰ tuꝰ ſũ ego. g In eternũ/Ecce pſeuerãtia: Matth. x.c. Qui pſeuerauerit vſq̃ in finem hic ſaluꝰ erit. h Cantabo/Ecce hilaritas.ij. Corl.ix.b. Hilarẽ datorẽ diligit deꝰ. i In generatiõe ⁊ generationẽ ⁊c. Duplex ẽ generatio bonoꝝ. Prima: grę baptiſmalis i eccłia militãte. Alia glię finalis/ſz infinitę in eccłia triũphãte. In vtraq̃ cantat: Sanctus ſanctꝰ ⁊c. ab oibꝰ ſanctl ſm̃ ſtatũ differentẽ. De ꝓma dr in Pſ. Hęc ẽ generatio q̃rẽtiũ dñm. Alia eſt generatio tenẽtium dñm. Eccl.xxiiij.c. A generationibꝰ meis iplemini ⁊c. Et.j. Memoria mea in generatiões ſęculoꝝ. k Annũciabo/alijs: nõ cõtentꝰ ꝓpria ſalute. Apocl.vlt.d. Qui audit dicat veni. l Veritatẽ/euãgelij nõ vanitatẽ phoꝝ. Hiere.x.c Vana ſt ⁊ opꝰ dignũ riſu. m Tuã/nõ mei figmẽti: ſz de nouo teſtamẽto vl' de veteri. n In ore/nõ ſolũ i corde vt meticuloſi q̃ nõ audẽt tyrãnis ꝗitatẽ dicere ne offendãt eos. Itẽ i ore/nõ tm̃ p lr̃as vl' tractatꝰ: vt illi q̃ multa ſcribũt ⁊ nihil dicũt. o Meo/nõ alieno: qd̃ eſt ꝗ epos q̃ p̃dicãt p vicariũ: et alia q̃ laborẽs ſũt mandãt ꝓcuratori: quę aũt ſunt honoris ⁊ deliciaꝝ ⁊ diuitiaꝝ ſibi reſeruãt. Nõ ſic paulꝰ q̃ dicebat Act. xx.f. Nõ eñ ſubterfugi q̃ minꝰ annũciarẽ vobis oñe cõſiliũ dei. Annũciabo/inq̃/ p Qñ dixiſti. q.d. nec me ingerã ad p̃dicandũ donec me mittas: nec cũ me miſeris recuſabo. Hoc ẽ ꝗ duo genera hoim. Quidã eñ ſe ingerit: de q̃bꝰ Hiere.xxiij.e. Nõ mittebã eoſ ⁊ ipi currebãt. Alij aũt licz habeãt mãdatũ/nolũt p̃dicare. Mandatũ hz/q̃cũq̃ officiũ p̃latiõis accepit. Cõtra q̃s dicit Amos.iij.b. Dñs locutꝰ ẽ q̃s nõ ꝓphabit? Propk ꝗ dicit: Annũciabo/qñ dixiſti: miſcõia edificabit in cęlis. i. p̃cepiſti vt p p̃dicationẽ deſtructis vitijs ędificent ſtutes i ſanctl q̃ cęli appellant: miſcõia tũc ędificat cũ opa miſcõię cumulũt. Et dicit q̃ In eternũ/vt ſit pſeuerãtia. Sũt eñ q̃dã q̃ cito incęptã miſcõiã derelinquũt. Oſee. vj.b. Miſcõia vra q̃ſi nubes maturina: ⁊ q̃ſi ros mane ptrãſiẽs. Et etiã ꝓpk meritũ qd̃ ẽ ideficiẽs. Hęc vtraq̃ ratio dr: Eccl.xliiij.b. Illi viri miſcõię ſunt quoꝝ pietates non defuerũt: ⁊ cũ ſemine eoꝝ pſeuerauit bona hęreditas. Nõ tm̃ autẽ ✱ miſericordia

Aliter Vel alit ſm qd̃ hęc dictio miſcõia ẽ ablatiui casus. r Miſericordia. i. p miſcõiã: per opa miſcõię/ s Edificabit i cęlis/ęcna mãſio. Lucl.xvj.c. Facite vob amicos de mãmona iniq̃tatis ⁊c. Domus aũt non ſufficit ſine cibo: Unde addit:

✱ Prępabit veritas

Ps.18. a ¶ Et veritas tua / pmissionũ: b ¶ Prepabit in eis. i. p eos: qz ipi ꝓdicãdo ꝓpabũt corda hoiz. Ps. Cęli enarrãt glã dei ꝛc. Et cui⁹ rei veritas ꝓpabit / ondit cũ subiũgit: c ¶ Dispoſui. q. d. dixiſti q veritas ꝓpabit. Et hoc etiã dixiſti: Dispoſui teſtamentũ / meũ. ſ. nouũ: qd antonomatice dr teſtamentũ: qz in illo eſt p/missio hęreditatis. Et qb⁹ diſpoſuiſti: Non reprob: ſz d ¶ Electi meis. Hoc teſtamẽtũ in morte chriſti cõfirmatũ ẽ. Heb. ix. e. Teſtamẽtũ ĩ mortuis ꝓfirmatũ ẽ: alioqn nõ dũ valet dũ viuit qui teſtat⁹ ẽ. Nec ſolũ diſpoſui: ſz z pus f ¶ Iurauí dauid ſeruo meo. Quid: g ¶ Vſqz in ęternũ ꝓpabo ſemẽ tuũ. i. chriſtũ q de te ĩ poſteritate tua fm carnẽ naſcet. De b ſemine z abrae dictũ eſt Geñ. xxij. d. In ſemĩe tuo bñdicent oẽs gentes. Hoc ſemẽ ꝓpatũ ẽ in ęternũ: qz chriſt⁹ ẽ rex ętern⁹: cuius regni nõ erit finis. Uñ de ipſo q ẽ myſtic⁹ dauid verl⁹ legit qd dic: Iurauí dauid. i. chriſto: ſeruo meo / q mihi ſeruit reducẽdo oues pditas ad caulas padiſi. Iurauí. ſ. hoc: vſqz in ętnũ ꝓpabo ſemẽ tuũ. ſ. fideles ĩ chriſtũ credẽtes. h ¶ Et ędificabo ĩ generatiõe z generationẽ. i. vſqz i ęternũ: i ¶ Sedẽ tuã. Sedes chriſti nos ſum⁹ nũc z ĩ futuro. In nobis eñ ſedet z ſedebit: nũc regens / tũc regnãs. ij. Regl. vij. b. Stabiliã thronũ regni ei⁹ vſqz ĩ ſempiternũ ꝛc. Hoc de ſalomone ſeu de regno dauid ad litterã intelligi nõ põt: qz illud regnũ iã diſpſũ eſt z deſtructũ: vñ neceſſe eſt q de regno chriſti itelligat. Iſte etiã ꝟſus de beata ꝟgine põt exponi allegorice. Ipſa eñ eſt ſedes dei z chriſti quã ędificauit dñs ĩ generatiõe ꝓſenti / p gratiã: z ĩ generatiõe futura z ękna / p glã. Cantl. iij. d. Ferculũ fecit ſibi rex ſalomon. iij. Regl. x. c. Fecit rex thronũ de ebore grandem. ij. Paral. ix. d. Fecit rex ſoliũ eburneũ z veſtiuit illud auro mũ diſſimo. Itẽ adhuc ędificat in generatiõe z generationẽ: qz ei⁹ altaria z eccleſię cõſtrui z pulchrificari nõ ceſſant. Ipſa dic Ecci. xxiiij. c. Qui elucidãt me vitam ęternã habebũt:

Allegorice de beata virgine

Elucidãt enim { Cũ eius eccleſię vel altaria pulchriores fiunt. Cũ efferl laudib⁹. Lucl. j. e. Ecce eñ ex hoc beatã me dicent omnes generatiões. Cũ candelis ad litterã accẽſis honorat.

Moraliter ✱ hierm in miſcõiis. Beat⁹ Berñ. ſeptẽ aſſignat miſcõias dei: ſic dicẽs: Septẽ in me inuenio dei miſcõias. Prima eſt q a multis peccatis adhuc ĩ ſęculo poſitũ me cuſtodiuit. Prima inqz nõ inter oẽs qs mihi impẽdit: ſz inter ſeptẽ ꝓma. Et hoc trib⁹ modis / occaſiõis ſubtractiõe / reſiſtẽdi data ꝟtute / affectionis ſanitate. Secũda miſeratio fuit expectatio ſuſtinẽtis quatardabat vltionẽ: qz indulgẽtiã cogitabat / lõganimit expectãs electionẽ ꝓdeſtinatiõis ſuę impleri volẽs z q nos dilexit nimiã charitatẽ. Tertia miſeratio fuit q ad pęnitentiã me conuertit / cõcutiẽs coz meũ z excitãs vt diuerteret ſuoz vulnera pctõz z vulnerũ ſentiret doloze / terrẽs z deducẽs ad portas inferi: z meliozẽ mihi cõſolationẽ inſpirãs / ſpem indulgẽtię largiẽdo. Quarta miſcõia fuit q ſuſcepit miſcõiter pęnitẽtẽ: Sic eñ ex toto indulſit / tã liberalit oẽm donauit iniuriã: vt iã nec dãnet vlciſcẽdo: nec ꝓfundat ĩ prozopãdo: nec min⁹ diligat imputãdo. Sequit miſcõia qnta p quã mihi cõtinẽdi deinceps et emẽdati⁹ viuẽdi ꝓſtitit virtutẽ: carnẽ cũ cõcupiſcẽtiis ſuis: ꝓſens ſęculũ cũ curioſitatib⁹ ſuis: et etiã ipſũ cũ tẽptatiõib⁹ ſuis cõterens ſathanã ſub pedib⁹ meis. Sexta miſcõia ẽ gra ꝓmerẽdi bona ękna: q gra ĩ trib⁹ maxime cõſiſtit / i odio ꝓteritoz malorũ / in cõtẽptu ꝓſentiũ bonoz / in deſiderio futuroz. Septima miſcõia ẽ ſpes obtinẽdi: Tria ſiquidẽ ꝓſidero ĩ q b⁹ ſpes mea tota cõſiſtit: q ſũt / charitas adoptiõis: veritas ꝓmiſſiõis: poteſtas redditiõis. ij. Timoth. j. c. Scio cui credidi z cert⁹ ſum: qz ĩ charitate nimia adoptauit me: qz verax eſt in ꝓmiſſiõe: et potẽs ĩ exhibitiõe. Hic ẽ funicul⁹ triplex / q difficile rũpit: quẽ nobis a patria nra ĩ hũc carcerẽ dimiſſũ / firmit obſecro / tenea/

Ecĉs. 4. c.

mus: vt ipe nos ſubleuet z trahat vſqz ad ꝓſpectũ magni dei. Vſqz huc ſũt ꝟba beati Berñ. Has miſcõias debet cãtare ĩ ęknũ q cũqz eas ꝓſecut⁹ ẽ: et qlibet eas põt ꝓſeq niſi p eũ ſtet. Notandũ aũt q pus ſũt lugẽdę nrę miſerię: z postmodũ cãtãdę ſũt dei miſcõię / q ſunt ꝝ miſerias. Uñ etiã qt in nobis miſerias inuenim⁹: tot dei miſcõias flagitare: et poſtea cantare debem⁹. Notandũ eſt ergo q multiplex eſt miſeria: Scilicet De miſeria naturę. Job. xiiij. a. Hõ nat⁹ de muliere breui viuẽs tpe replet multis miſeriis. De miſeria culpę: Prouerb. xiiij. d. Miſeros facit pctũ ꝓpl⁹os. De miſeria pęnę: Jaco. iiij. c. Miſeri eſtote z lugete z plorate. De miſeria ignorãtię. Quęlibet harũ miſeriarum in multis conſiſtit.

Natu Culpę Pęnę Igno

Natu ręę { De nihilo ẽ. Eſa. xlj. f. Ecce vos eſt⁹ ex nihilo. Fluit. Ecci. xiiij. c. Alia generant z alia deficiunt: ſic eſt generatio carnis z ſanguinis. Alterat. Job. xiiij. a. Mũqz in eodẽ ſtatu pma. Corrũpit. Ps. In miſeriis nõ ſubſiſtẽt. (net. Ps. 139.

Cul pę { Adnihilat. Eccli. xxviij. e. Nihili factus es. Spoliat. Lucl. x. e. Incidit in latrones qui etiã ſpoliauerũt eum. Cremat poſt mortem. Ecci. xxvij. a. Conterek cum delinquẽte delictum. Angit verme cõſcientię. Hiere. ij. d. Arguet te malicia tua z auerſio tua increpabit te. Uulnerat. Ecci. xxj. a. Quaſi rhomphęa bis acuta oĩs iniqtas: plagę illi⁹ nõ eſt ſanitas. Obſtat miſericordię dei. Hiere. v. f. Peccata nra phibuerũt bonũ a nobis. Et hęc faciunt verſum: Adnihilat / ſpoliat / cremat / angit / vulnerat / obſtat.

Miseria

Pęnę { Sollicitudinis. Ecci. xl. a. Occupatio magna creata eſt omnib⁹ hominibus. Laboris. Job. v. b. Homo natus ad laborẽ. Dorborũ. Ecci. xl. b. Dors / ſanguis / contentio / oppreſſiones ꝛc. Damnorum. ſ. rerum vel amicorũ. Ecci. xl. b. Omnia quę de terra ſunt in terrã conuertẽt. Uel mortl. ij. Regl. xiiij. c. Oẽs morimur ꝛc. Carnis. Roma. vij. d. Video aliã legem in mẽbris meis repugnantẽ legi mẽtis meę. Mundi. j. Corinth. vij. f. Quę nupta eſt cogitat quę ſunt mundi. Peccati venialis. Roma. vij. Gehennę. Matth. xxv. d. Ibunt in ſupplicium ęternũ ꝛc. Et hęc cõprehẽdunt iſto ꝟſu: Cura labor morbi damna gehẽna iugũ. ſ. mors.

Igno rantię { Initiũ ſuũ. ij. Regl. iij. b. Ego ſum ignoras egreſſum z introitum meũ. Finẽ ſuũ. Eccs. ix. c. Neſcit homo finẽ ſuũ. Meritũ ſuũ. Eccs. ix. a. Neſcit homo vtrũ amore an odio dignus ſit.

✱ miſericordia debet ꝓdicari z haberi: ſed etiã iuſticia. Uñ addit: a ¶ Prepabit veritas tua: id eſt iuſticia tua. b ¶ In eis / ſanctis: fm qd dicit Ecci. xviij. c. Ante iudicium para iuſticiam. Moraliter

✱ Prepabit veritas tua in eis: qſi cibus ꝓparat comedendus in aula regia. Veritas enim quã tunc plene cognoſcemus paſcet nos et reficiet. Job. xvij. a. Hęc eſt vita ękna vt cogſcant te verũ deũ z quem miſiſti ieſũ chriſtũ. De hac ꝓparatiõe. ij. Paraſti ĩ dulcedĩe tua paupi de⁹. Et alibi: Paraſti cibũ illoz qm ita eſt ꝓpatio ei⁹. Hoc q dixiſti: dixiſti etiã hoc qd ſequt. i. pmiſiſti: c ¶ Diſpoſui teſtamẽtũ: dans hęreditatẽ ęternã. Lucl. xxij. c. Et ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pr me⁹ regnũ. d ¶ Electis / nõ pharaonis q ſubmerſi ſũt ĩ mari rubro: Exo. xv. a. Sed e ¶ Uobis. Job. xv. c. Ego elegi vos de mũdo: ꝓterea odit vos mundus ꝛc. f ¶ Iurauí dauid ſeruo meo. i. viro iuſto forti manu ĩ bonis opib⁹ z aſpectu deſiderabili ĩ bonis morib⁹ z varijs ꝟtutib⁹. g ¶ Vſqz ĩ ęternũ ꝓpabo ſemẽ tuũ. Semẽ ſũt opa q vſqz ĩ ęternũ ꝓpant / cũ nõ ſũt corrupta praua intẽtiõe: ſed ad

Aliter

Ps. 67. Ps. 64.

✱ ęternã retributionẽ

eterna retributione ordinant. Eccl. xliij. b. Cū semie eorū pse/
uerauit bona hereditas. a ¶ Cōfitebunt celi ꝛc. Secūda
ps: i q̄ diuersis modis laudes ꝛ potētiā dei describit. Sed qr
vox vni⁹/vox nulli⁹: ostēdit ꝑmo q ꝛ ab alijs laudabit deus/
dicēs: Cōfitebunt celi. i. celestes viri laudabūt: b ¶ Mi/
rabilia tua/q̄ facies
in eis ꝛ fecisti creādo/
recreādo/ iustificādo.
Al. ꝛet Hec autē ptinent ad
misericordiā quam nō
solā laudabunt sancti:
sed et iusticiā: Unde ad/
Al. ꝛant quis dit: d ¶ Eteni veri
Al. ꝛant filios
tatē tuā. q. d. nimirū
si laudabūt misericordiā qua ipsi saluabunt: etenim laudabūt
ipsam iusticiam qua reprobi damnabunt. Et ista laudatio vbi
erit: In vnitate ecclesie. Hoc est qd addit: In ecclesia san
ctorū. Et qr se pmiserat laudaturū: cōsequēter diuersimode
laudat eū. Primo a potestate tonandi/cū dicit f ¶ Qm ꝛc.
q. d. merito est dnis laudādus a me: Qm quis i nubibus
Al. ꝛ Salomon equabit dno: vt silex tonet aut pluat: ꝛ Cosdroe voluit eq̄/
ri dno vel assimilari in tonitru: Simon magus i volatu. Job.
xl. a. Si habes brachiū sicut de⁹ ꝛ voce simili tonas: circūda
tibi decorē ꝛc. j. Regl. ij. b. Dum formidabūt aduersarij eius:
ꝛ sup ipsos in celis tonabit. Secūdo cōmendat eū ab expressa
similitudine patris/cū addit: g ¶ Quis silis erit deo/pa/
tri/in filijs dei: id ē inter iustos: sicut christus: q. d. nullus.
Christ⁹ em est fili⁹ dei p naturā: ꝛ silis ei in essentia: iusti autē
sunt filij eius p gratiā tm. Tertio cōmendat ipsum a fama/cū
dicit: i ¶ De⁹ q̄ glorificat in cōsilio sanctorū: quorū cō/
siliū est vt ab omib⁹ glorificet. Quarto a magnitudine/cū di/
cit: Magnus. Quito a terrore: cū addit: l ¶ Et terribilis:
nō vni genti tm: Sz/ m ¶ Sup oēs q̄ in circūitu ei⁹ sūt. i.
sup gentes q̄ circa terrā pmissiōis sunt: in qua fm carnē cōti/
nebat: et ex illa missis aplis circūquaq̄ ad gentes/fact⁹ est eis
p miracula magnus ꝛ terribilis. Sexto cōmendat eū a largita/
te/dicens: n ¶ Dne deus virtutū/ dator/q̄s similis ti/
bi/in tanta largitate: Null⁹. Jaco. j. a. Dat omnib⁹ affluēter
ꝛ nō improperat. Job. j. b. De plenitudine ei⁹ oēs accepim⁹.
Septimo a potentia/cum addit: Potēs es dne. Octauo
ab ampla potestate/cū dicit: q ¶ Et veritas tua. i. fides tua
vel p̄dicatio tua. r ¶ In circūitu tuo. i. in omnib⁹ genti/
bus circa existētibus. Et posset aliquis dicere: Uere magnus
est dnis in terra: sed nō in mari: Unde ostēdit q ꝛ in mari habet
potestatē/dicens:

Moraliter ¶ Moraliter: a ¶ Cōfitebunt celi mirabilia tua. Celi
sunt p̄dicatores boni/a terra leuati/virtutibus stellati/gratiarū
luminib⁹ illustrati/deo habitatore honorati/pfectiōis circulo
congyrati. Isti confitent: non abscondunt/ b ¶ Mirabilia/
Ps. 18. nō ridicula: c ¶ Tua dne/nō sua: sicut heliu qui dicebat Job
xxxiij. a. Miraculū meū non te terreat. s. Celi enarrant glo/
riam dei. d ¶ Etenim veritatē tuam cōfitebunt. Mul
ti confitent falsitatem: ꝛ falsa mirabilia/ꝛ de deo/ꝛ de sanctis/
ꝛ de se: sicut p̄dicatores questuarij. Contra quos Job. xiij. b.
Nūquid deus indiget vestro mendacio? e ¶ In ecclesia
sanctorū/non in latebris hereticorū. Matth. x. c. Quod in
aure auditis predicate super tecta: id est in aperto ꝛ omnib⁹ cō
muniter. Job. xviij. d. Ego semper docui in synagoga ꝛ i tem/
plo/quo omnes iudei cōueniūt: ꝛ in occulto locutus sum nihil.
Debet ergo p̄dicator narrare mirabilia/non sua: sed dei: et
veritatē/nō falsitatē: quia homo quātūcunq̄ iustus/nihil est
in respectu dei. Job. xxv. b. Stellē non sunt mūdē in cōspectu
eius: quanto magis homo putredo ꝛ filius hominis vermis.
Unde addit: f ¶ Quoniā. q. d. hec ē causa: qm quis i nu
bibus equabit domino: id est inter p̄dicatores? Null⁹.
Equari em homo nō potest deo. Job. ix. a. Non iustificabit
homo comparatus deo. Sed quātū pōt imitari/debet. Eph.
v. a. Imitatores dei estote sicut filij charissimi. Unde addit:
g ¶ Similis erit deo. Et fm hoc legendum est remissiue:
et non interrogatiue. q. d. equari non potest: sed quodā modo
assimilari potest sicut patri filius. Unde addit: h ¶ In filijs
dei. Ille enim filius deneger est/qui dissimilis/qui moribⁿ
alter. Job. viij. e. Si filij abrae estis: opera abrae facite. q. d.
non estis veri filij/si patri similes nō estis. Unde Lucl. vj. f.
Estote misericordes sicut ꝛ pater vester misericors est. Eodē
modo sicut ipse verax/
castus/largus/ hūilis/
et mitis/et philāthro/
pos est: ita et nos esse
debem⁹. Sed de mul/
tis conquerit domin⁹
q degeneres facti sūt:
dicens supra: Filij ali/ Ps. 17.
eni mentiti sunt mihi:
filij alieni inueterati sunt: et claudicauerūt a semitis suis. Uel
interrogatiue potest legi: Quis similis erit deo in filijs
dei: q. d. si sit filius dei per gratiā: non tamē potest esse aliq̄s
ei oino similis. Ps. Non est similis tui in dijs domine. Job Ps. 85.
xxxvj. c. Nullus ei similis in legislatoribus. Hanc autem dei
magnitudinē ꝛ excellentiā intelligentes sancti viri/se coram eo
humiliāt: ꝛ ei etiam bonorū q̄ faciunt totam gloriam attri/
buūt. Unde subiūgit: i ¶ Deus qui glorificat in cōsilio
sanctorū: id est in corde eorū vbi cū dno tractāt pfūda con/
silia. Prouerb. xx. a. Sicut aqua pfunda: sic consiliū in corde
viri. A quo enim recipi debeat consiliū/dicit/Eccl. vj. a. Cō/
siliarius tibi sit vnus de mille. i. christus. Sic ergo glorifi/
cat/deus/in consilio sanctorū: quādo i secreto cordis sui
non furant deo gloriā suā: sed omnia bona q̄ faciūt ei attri/
buunt: ꝛ in eis non propriā/sed dei gloriā q̄rūt. Et hoc de/
bent facere: quia ipse est/ k ¶ Magnus/ꝛ ita dign⁹ gloria.
l ¶ Et terribilis: id est vindex in eos qui nō eum/sed seipsos
glorificant. Osee. iiij. b. Gloriā eorū in ignominiā cōmutabo.
j. Regū. ij. f. Quicūq̄ honorificauerit me/glorificabo eum:
qui autē cōtemnūt me/erūt ignobiles. Et hoc maxime atten/
dere debēt clerici ꝛ prelati. Unde dicit: m ¶ Sup omnes qui
in circūitu eius sunt. i. sup clericos ꝛ p̄latos qui ei astant.
Sup bonos est terribilis: quia ipsi timēt eum: sup malos aūt:
quia terribiliter percutit eos/q̄q̄ etiam in p̄senti/vnde ter/
rent alij: sicut de nadab ꝛ abiu dicit/Leuit. x. a. q offerentes
coram domino ignem alienū/ignis egressus a dno deuorauit
eos ꝛ mortui sunt. Et dixit moyses ad aaron: hoc est qd locu/
tus est dnis/dicens: Sanctificabor in his q̄ appropinquāt mi/
hi: ꝛ in cōspectu oīs populi glorificabor. Exo. xix. d. Sacer/
dotes q̄ accedūt ad dnm sāctificent ne pcutiat eos. n ¶ Dne
deus virtutū q̄s similis tibi? Dno deo diuitiarū multi
volūt esse similes: sed nō dno deo virtutū. Quis em curat ha
bere patiētiā/modestiā/pietatē ꝛc. Oēs fere fact⁹ dicūt: Det
vitā/det opes/ equū animū mihi ipse pabo. Item dicit: Dne
deus/ in singulari: et addit/virtutū/in plurali: qr omnium
virtuosorū est vn⁹ ꝛ idē de⁹: sed vitiosorū nō sic. Quorūdā em
de⁹ venter est: Phil. iij. d. Quorūdā mamon. i. gaza. ij. Co/
rinth. iiij. a. Deus hui⁹ seculi excecauit mētes infidēliū. i. cu/
pidorū: qr sicut dic Hiero. Ille verā fidē de deo nō habet/q̄
cupit i ist⁹ miseriis fieri diues. Item ipse ē/de⁹ virtutū. i. ex/
ercituū contra bellatores. Hiere. j. d. Bellabūt aduersū te et
non p̄ualebūt: qr ego tecum sum. o ¶ Potens es/cōtra im/
peritātes ꝛ opprimētes. Job. xxv. a. Potestas ꝛ terror apud
ipsum est/q̄ facit concordiā in sublimib⁹ suis. p ¶ Dne/cōtra
inobediētes/ qui sūt filij belial. i. absq̄ iugo. Mau. j. d. Redde
vota tua: qr nō adijciet vltra vt ptranseat in te belial. q ¶ Et
veritas tua in circūitu tuo. q. d. vbi tu habitas per gra/
tiā: ibi in circūitu apparet veritas vitē bonē ad exemplū ruē:
non falsitas/sicut in hypocritis/in quibus habitat diabolus:
et exteri⁹ apparet falsitas: qr boni vident. Job. xl. c. dicit de
diabolo: Sub vmbra dormit i secreto calami. i. in corde hy/
pocritē: q̄ interius vacuus est/ꝛ exteri⁹ nitet. Esa. lix. c. Cor/
ruit in platea veritas: Quia sicut dicit Matth. vj. a. Hypo/
critē amāt in angulis platearum stantes orare vt videant ab
hominibus. Sunt autē multi qui veritatem vitē non audent
aggredi: qr timent temptari ꝛ recidere in peccatū: Unde addit:

a Confitebunt celi mirabilia
b tua domine: ꝛ etenim veritatē
c tuā in ecclesia sanctorū. Qm
f quis in nubib⁹ equabit dno:
g ꝛ similis erit deo ꝛ in filijs dei:

i Deus ꝛ q̄ glificat in cōsilio ꝛ sanc/
k ꝛorū: magn⁹ et ꝛ terribilis sup
l m oēs q̄ in circūitu ei⁹ sūt. Dne
n o de⁹ virtutū q̄s silis tibi: potēs
p q es dne et vitas tua i circūitu

ak. ꝛ glorificād⁹
Al. ꝛ iustorū
Al. ꝛ metuend⁹

Ad litterā potestatē/dicēs: a Tu:nō neptun⁹/nō nere⁹: b Dñaris potestati maris. Job.xxvj.d. In fortitudīe ei⁹ repēte maria ꝓgregata sūt. Nec tm̄ dñaris:ſz etiā/ c Motū fluctuū ei⁹ tu mitigas Matth.viij.d. Qualis ē h:qz venti ⁊ mare obediūt ei. Sic ad lr̄am legīt de mari. Uel mystice: Potestas maris/ē altitudo ſęcli/ cui⁹ dñs dñat: qz velint nolīt p̄ncipes ⁊ tyrāni subsūt ei. Ut his etiā dñat⁹ ē p fidē:qz ꝓuersi seruiēt christo: Motū aūt fluctuū ei⁹ tu mitigas. Hoc dicit:qz posset aliq̄s dicere: Si dñat dñs potestatib⁹ his:q̄re sustinet q̄ opprimūt pauperes ⁊ sanctos:Ad hoc est respōsio/q̄ dñs/motū fluctuū eius.i.tribulatiōes ⁊ ꝓsecutiōes q̄s sanctis inferūt:nō vult auferre penitus:sed ita mitigat eas vt sustineri possint:⁊ in eis mereant sancti. Et hoc est/motū autē ⁊c. Nec tm̄ dñat in terra ⁊ mari:sed etiā in inferno: Uñ addit d Tu/o christe: e Humiliasti supbū.i.diabolū p tuā hūilitatē. f Sicut vulneratū. Vulneratus amittit vires in parte ⁊ nō in toto: Ita diabol⁹/christo vulnerato ⁊ passo/debilitat⁹ est: vt hoīem nō possit vincere si ille velit resistere. Uñ Hiero. Debilis est hostis/ q̄ nō potest vincere nisi volētē. Sz nō penitus extinctus est/vt eū nō possit tēptare:q̄ totū cedit ad vtilitatē homis. Job.xxvj.d. Prudētia eius ꝓcussit supbū.i.diabolū:quē ꝓcussit dñs/nō p potentiā/ne ille posset conqueri de violētia:ſz p prudētiā. Eccē.ix.d. Uir sapiēs ⁊ pauꝑ liberauit vrbē per sapientiā suā. g In brachio virtutis tuę.i.in brachio extento in cruce. h Dispsisti/q̄si victos ⁊ cōfusos. i Inimicos tuos.ſ.aereas potestates. Crux aūt dicit virt⁹ christi: qz licz occultata esset ibi virt⁹ eius: vt dicit Abacuk.iij.a. Ibi abscōdita est fortitudo eius:tamen p crucē deuicit dęmones. Uñ dicit beatus Bern̄. Christ⁹ debellauit aereas potestates:non manu armata/sed cruci affixa:nō equo residēs/ſz in cruce pendēs. Uel ad patrē loq̄t ꝓpheta/dicēs: d Tu hūiliasti supbū:sicut expositū est/p christum:q̄ est brachiū virtutis tuę. Et per eū/dispsisti inimicos tuos.i.iudęos per orbē captiuatos. Uel sic: d Tu hūiliasti supbū.i.luciferū supbientē in cęlo deiecisti:sicut vulneratū. Corpus nō habebat in quo vulnerari posset:et ideo bñ dicē:sicut vulneratū:qz mens ei⁹/supba ꝓcussa ē ⁊ vulnerata gladio diuīę vindictę. Esa.xxvij.a. Uisitabit dñs ī gladio suo duro ⁊ grādi ⁊ forti sup leuiathā. Et.j. Et occidet cetū q̄ ī mari est. Hoc exponi pōt ⁊ de antichristo et de diabolo: de quo apert⁹ dicit Esa.xiiij.c. Quō cecidisti de cęlo lucifer qui mane oriebaris ⁊c. Et parū aſ: Et tu vulnerat⁹ es sicut ⁊ nos:nostri similis effectus es: vox est damnatorūz ad diabolū:detracta est ad inferos supbia tua. Nec solus lucifer cecidit:sed omēs eius cōplices: Uñ bene sequit: g In brachio virtutis tuę.i.fortitudine christi/q̄ est brachiū tuū. h Dispsisti inimicos tuos.ſ.alios dęmones q̄ ei⁹ glorīā ⁊ altitudinē tua/ dere cupiēt. Ps. Exurgat de⁹ ⁊ dissipent inimici ei⁹ ⁊c. Supra ostēdit q̄ deus potēs ē in terra ⁊ in mari ⁊ etiā in inferno: Cōsequēter ostēdit q̄ potēs est ⁊ in cęlo. Unde dicit: k Tui sunt cęli:ad litterā. Et hoc ostēdisti q̄ñ inde expulisti superbos dęmones. Et vt homies diligētius intelligāt q̄ sui sunt/ adhuc ō terra replicat/dicēs: l Et tua ē t̄ra:qz tu eā creasti. Uñ sequit: m Orbē t̄rę ⁊ plenitudinē ei⁹.i.q̄cq̄d ī eo est: o Tu fundasti.i.creādo ⁊ disponēdo stabilē fecisti. Ps. Dñi est terra ⁊ plenitudo ei⁹. Et hoc oñdit/ q̄ñ inimicos suos iudęos p terrā dispsit. p Aquilonē/p quē ⁊ alij venti intellgunt. Uel/Aquilonē.i.plagā aquilonarē: q Et mare tu creasti: Uñ dñs es ventorū ⁊ mariū. Et ꝗ ostēdit dñs Matth.viij.c.q̄ñ impauit vētis ⁊ mari: et facta est trāquillitas magna. In hoc aūt versu elidunt errores multorū. Qz eñ dicit: Tui sunt cęli/o christe/ē ꝓtra marcionē. Tua ē t̄ra/ cōtra manichēū. Orbē terrę/ꝓtra donatistas. Et plenitudinē ei⁹/ꝓtra catharos. Aq̄lonē/ꝗ metheoricos. Et mare/ꝗ aristotelicos. Sic expositū ē de cęlo ⁊ t̄ra ⁊ mari:ad lr̄az.

Ad litterā

Ps. 67.

Ad litterā

Mystice

Mystice

Mystice

Ar. fet in virtute brachij tui

a tuo. Tū dñaris ptāti maris: b motū aūt fluctuū ei⁹ tu mitigas. Tū hūiliasti sicut vulnerātū supbū in brachio virtutis tuę. Tui sunt cęli ⁊ tua ē t̄ra: orbē t̄rę ⁊ plenitudinē eius tū fundasti/aq̄lonē et mare tū creasti.

c d e f g h i l m n o p q k r

k Tui sunt cęli.i.apli:de quib⁹.ꝗ.Cōfitebūt cęli mirabilia tua. l Et tua est t̄ra.i.ecclesia p illos cęlos cōpluta pluuia doctrię. Et merito tua ē:qz/ m Orbē t̄rę.i. vniuersalē ecclesiā: n Et plenitudinē ei⁹.i. eos quibus credētib⁹ cōpleta ē: o Tu fundasti.i.in fide firmasti. p Aq̄lonē.i. diabolū q̄ frigidū flatū tēptationum mittit/⁊ corda congelari facit frigore infidelitatis ⁊ peccati. q Et mare.i.malos superbos ⁊ elatos. r Tu creasti:nō inq̄ꝗ/ tū mali sunt:

Ar. terra

Ar. mare

* a Tu dominaris potestati maris. O dñe cor hominis profūdū ⁊ instabile mare dicit. Cui⁹ potestatis est voluntas/cuius dominat dñs. Eccē.x.a. In manu dei potestas hominis. c Motū aūt fluctuū eius.i. tempestatē cogitationum: tu mitigas. De quibus fluctibus/Job.xx. a. Idcirco cogitatiōes meę varie succedunt sibi:⁊ mens mea in diuersa rapit. De mitigatione.j.Corinth.x.c. Fidelis de⁹ qui nō patiet vos temptari supra id quod potestis:sed faciet cum temptatione etiā ꝓuentū vt possitis sustinere. d Tu humiliasti superbū/pauperē:id est carnem: de quo Eccē xxv.a. Tres species odiuit anima mea:⁊ aggrauor valde animę illorū: Pauperē superbū:⁊ diuitem mendacē:⁊ senem fatuum. Quā carnem superbientē cōtra spiritū/humiliat deus per flagella ⁊ infirmitates. Job.vj.a. Sagittę domini in me sunt: quarum indignatio ebibit spiritum meū. Unde addit: f Sicut vulneratū. Prouerb.xx.d. Liuor vulneris absterget mala. Sicut de beato Benedicto legīt in dialogo/q̄ cū a stimulo carnis semel intantū infestaret vt deliberaret de reditu ad sęculuz/proiecit se nudū inter spinas ⁊ urticas. Et dicit ibi Gregori⁹/q̄ p vulnus corporis sanauit vulnus mentis. Eccē.xj.d. Malitia horę obliuionē fac luxurię maxime. g In brachio virtutis tuę. Duo sunt domini brachia: Unū misericordię: et alterum iusticię. De primo/ Esa.xl.c. In brachio suo leuabit agnos. De secūdo hic ⁊ Esaię.liij.a. Brachiū domini cui reuelatū ē:. De vtroq̄ tamē potest hoc intelligi: quia in brachio misericordię: et in brachio iusticię: h Dispersisti/dñe/ inimicos tuos.i. carnis desideria/ mūdi curas/diaboli temptatiōes. Gen.xj.b. Inde dispersit eos dñs super faciē cūctarū regionū. Uel/inimicos tuos: id ē mūdi amatores. Jaco.iiij.a. Quicūq̄ voluerit amic⁹ eē hui⁹ mūdi:inimicus dei constituit. Hos dispergit dominus in brachio virtutis suę:qz iusto suo iudicio in curis ⁊ sollicitudinibus distrahunt. Exo.v.c. Dispersus est populus p omnē terrā ęgypti ad colligēdas paleas. Ita vt supra dictū est/ facis reprimendo temptationes. Sed quare:. Quia tibi cure est ō tuis. Hoc est qō sequit: k Tui sunt cęli:id est ad te ptinet cura de ꝓtēplatiuis. l Et tua est terra:id est ad te ptinet cura de actiuis. Deut.iiij.f. Scito q̄ dñs ipse est de⁹ in cęlo sursum:⁊ in terra deorsū. Ideo dicit Matth.vj.b. Fiat volūtas tua sicut in cęlo ⁊ in terra. m Orbē terrę: id est vniuersalē ecclesiā: n Et plenitudinē eius: id est actiuos ⁊ cōtemplatiuos:quibus ipsa replet: o Tu fundasti/in charitate. Eph.iij.d. In charitate radicati ⁊ fūdati vt possitis cōprehendere cū omnib⁹ sanctis quę sit latitudo/ longitudo/sublimitas/⁊ profundū. p Aquilonē: id est suggestionē diaboli. q Et mare:id est motus ex corruptione homis surgētes. r Tu creasti:id est ad vtilitatem homis esse fecisti. Esa.liiij.d. Ecce ego creaui fabrum suffiātē ī igne prunas ⁊ pferentē vas ī opus suū. Ad vtilitatē dico: Utiles eñ sūt hoī:qz ex hoc humiliat:⁊ quia resistendo meret. Uñ dictū est populo israel de gentib⁹/p quas temptatiōes ⁊ carnales motus intelligunt/Deut.vij.d. Nō poteris delere eas pariter:ne forte multiplicent contra te bestię terrę. Ite vtiles sunt:quia ibi exercitat homo ad bellandū contra vitia. Unde Judicū.iij.a.dicit: Hę sunt gentes quas dereliquit dominus vt erudiret ī eis israelē:⁊ oēs q̄ nō noverāt bella chananęorū.

Doctrine

* Et ꝓter hoc

tum mali sunt: sed inquātum sunt. Item cōmendat eum a conuersione hominū/cū dicit: a Thabor ⁊ hermō ⁊c. montes sunt syrię: ⁊ p eos significant gentes q̄ in christi nomīe exultauerūt. Vel fm interp̄tationes/thabor interpretat lumen veniens: ⁊ significat iudęos/ad quos p̄mo venit lumen cognitionis p legē. Hermō interpretat anathema eius: et significat gentes/quę p̄us erāt anathematiçatę/id ē a deo separatę et alienatę. De his q̄ dicit: Thabor ⁊ hermō. i. iudęi ⁊ gentiles in christo quasi in angulari lapide cōiuncti: b In nomine tuo/o christe: c Exultabūt/eo q̄ a christo christiani vocabunt: et q: p illud nomē saluabunt. Act. iiij. c. Nō est aliud nomē sub celo datū hoīb⁹ in q̄ oporteat nos saluos fieri. Quia/ d Tuū brachiū/q̄ fecisti ⁊ redemisti christiāos: ⁊ dispersisti inimicos: est e Cū potentia/q̄ potes ⁊ amicos defendere: ⁊ inimicos pdere. Et vt hoc fiat/ f Firmet man⁹ tua. i. operatio tua cōtra supbos. g Et exaltet dextera tua. i. numerus eorum qui in dextera sunt cōstituēdi augeat. Postea cōmendat eū a iusticia: Unde addit: h Justicia ⁊ iudiciū p̄parātio sedis tuę. i. sedes tua q̄ ęterna est/p̄parabit. i. apparebit parata ad faciendū iusticiā ⁊ iudiciū: id ē ad iuste iudicandū/cū manifeste separabunt oues ab hędis. Sed ne iusticia crudelitas videat: postea cōmēdat ipsū a misericordia quā modo facit/quā sp comitat veritas. Unde dicit: i Misericordia ⁊ veritas p̄cedēt faciē tuā. q. d. tūc ita exercebis iusticiā: sed interim anteq̄ faciē iratā ostēdas/misericordia/qua deles peccata: et veritas/qua soluis p̄missa: p̄cedent faciē tuā/quā iratam ostēdes in iudicio. Et q: de hoc grati debēt eē fideles ⁊ nō ingrati/addit/ m Beatus populus q̄ scit iubilationē. i. qui scit deo gratias agere pro impēsis bñficijs misericordię: sicut sup̄ dixit: Misericordias dñi in ęternū cantabo. Quia vo illa bñficia explicari verbo nō possunt: nō dixit laudationem: sed iubilationē/ quę est gaudiū quod verbis exprimi nō potest. Propter quid aūt debeat populus iubilare

a Thabor ⁊ hermō in nomine
b tuo exultabūt: tuū brachiū
c cū potētia. † Firmet manus
d tua ⁊ exaltet dextera tua: iu-
e stitia et iudiciū p̄parātio se-
f dis tuę. Misericordia ⁊ ve-
g ritas † p̄cedent faciē tuā: bea-
h tus ppls † q̄ scit iubilationē.

† Firmet

Doxaliter * Et ꝓpter hoc bene sequit: a Thabor ⁊ hermon in nomine tuo exultabūt. Thabor interpretat lumen veniens: ⁊ significat eos qui ita per exercitiū temptationū illuminant ⁊ erudiūt. Hermon/anathemata męrorīs vel tristicię: ⁊ significat eos q̄ in bello cōtra vitia facti victores sepant a męrore ⁊ ęterna tristicia. Hęc ergo duo genera hominū exultabunt in nomīe domini: q: in eo per temptatiōes illuminant et fiunt victores. Nec mirū dñe: quia d Tuū brachiū/quo eos in tēptatiōe p̄tegis: Est/ e Cū potentia. Deb. ij. d. Potēs est ⁊ eis q̄ temptant auxiliari. ij. Pet. ij. b. Nouit de⁹ de tēptatiōe pios eripere. Vel per thabor/intelligi possūt iuuenes: quor lumen scientię ⁊ glorię est adhuc in veniēdo. Per hermon/senes qui separationi ⁊ męrori p̄primi sunt. Hi debēt exultare in nomīe domini/ ⁊ in operib⁹ salutis: nō in operibus diaboli. Iuuenes multi lętantur in luxuria: senes in auaricia. Prouer. ij. c. Relinquūt iter rectū ⁊ ambulant per vias tenebrosas: qui lętant cum malefecerint: ⁊ exultant in rebus pessimis. Pś. Senes cum iuniorib⁹ laudent nomē domini. Vel p thabor/intelligunt luminosi. i. sapientes: Per hermon/bilares in operib⁹ bonis: a quib⁹ separat tristicia ⁊ accidia. Isti exultabunt in futuro in nomīe domini. i. in laude eius qui eos saluabit. Pś. Exultabūt sancti in glorią. Eccli. xxx. d. Exultatio viri est longęuitas: id est ęternitas. Vir est qui est sapiens ⁊ fortis: ⁊ qui hic sciuerit conuersari in medio prauę ⁊ peruersę natiōis: ⁊ virilia opera fecerit: tūc gaudebit. Q̄d etiā innuit cum subiūgit: Tuū brachiū cum potentia: quod sic legi potest: Ipsi exultabunt qui fuerūt tuū brachiū cum potentia: id est qui fortiter operati sunt. Brachiū enim ⁊ man⁹ dñi/sunt boni operarij. Numeri. xi. e. Nūq̄d manus domini inualida est? Ita videt in hoc sensu: q: Lucę. x. a. dicit: Operarij pauci. Sed briareus: id est diabol⁹ est centimanus ad faciendos loculos: ⁊ recipiēdas p̄ębendas. Item sicut de domino dicit q̄ brachium eius est cum potētia: ita deberet esse vt posset dici de vicariis eius: scz de p̄ęlatis ⁊ clericis. Sed lingua eorum est cum potentia: brachiū autez aridum. Cum austeritate enim imperant ⁊ cum potentia: vt dicitur Eçech. xxxiij. a. Et cū remissione operantur: Unde verum est de ipsis q̄ de pharisęis dicit domin⁹ Matth. xxiij. a. Alligant onera grauia et importabilia/et imponūt super humeros hoīm: digito aūt suo nolūt ea mouere. Et quia modo ita videtur infirmata manus domini ⁊ vicariorum suorum/orat: f Firmet manus tua: id est confirment in hominib⁹ opera bona. Pś. Confirma hoc deus q̄ operatus es in nobis. Et ne opera careant intentione pura: et per hoc remuneratione ęterna careant/ addit: g Et exaltet dextera tua. Dextera enim manus sunt opera facta in spe ęternę remunerationis: quia vt dicit Prouerb. iij. b. Longitudo dierum in dextera eius. Hęc autē dextera in p̄senti exaltat/cum homo talia opera facere conatur. In futuro exaltabit/ cum pro eis homo remunerabit: quando dicetur illud Prouerb. xxxj. d. Laudent eū vel eam in portis opera eius. Vel sic potest legi: vt hic duę manus intelligant. Sinistra/cum dicit: Firmet man⁹ tua. Dextera/cū dicit: Et exaltet dextera tua. iij. Regl. x. c. dicit/ q̄ duę manus erant hinc atq̄ inde tenentes sedile: ⁊ duo leones stabant iuxta manus singulas. Sedile dei in ecclesia ⁊ ī fideli anima/est charitas. Duę man⁹/duo opera quę custodiūt in hominib⁹ charitatem. s. cōdonare mala/ ⁊ dare beneficia. Duo leones/indignatio cōtra peccatum: ⁊ timor cōtra iudiciū: quę duo/singulas manus: id est singula nostra opera debent cōcomitari. Job. ix. d. Cōmuto faciem meā ⁊ dolore torqueor. q. d. faciem indignantē habeo contra peccatū: qui prius illud hilariter recipiebam: et quia ita fecī/ nūc dolore torqueor/per pęnitētiā/ Ecce vnus leo. De secūdo: scz de timore iudicij/addit: Verebar omnia opera mea/sciens q̄ non parceres delinquēti. De his ergo duabus manibus loquit hic ⁊ dicit: Firmet manus tua: sinistra quę ad sinistram partē: id est ad mala cōdonanda se extendit. Et hęc bene habet necesse vt firmet: quia infirmi valde sunt homies ad cōdonandas iniurias. Et exaltetur dextera tua: id est opera quę ad dexterā partē: id est ad beneficia agenda se extendūt: Et necesse habet hęc dextera exaltari/ ne per vanam gloriā ad terram decidat. De duobus autē leonibus/ addit: b Justicia ⁊ iudiciū p̄parātio sedis tuę: Quasi alludere videt ei sentētię/qua. iij. Regl. x. c. dicit ō sedili ⁊ manibus ⁊ leonibus. q. d. sedile charitatis tenent duę manus p̄dictę. Sed ne ibi puluis vel immūdicia aliqua adhęreat/ ipsum sedile p̄parant duo leones stantes iuxta manus. Hoc est quod dicit: Justicia ⁊ iudicium p̄parātio sedis tuę. Justicia enim indignatur contra peccatū: et punit illud si factum est: Judicium vero: id est consideratio ⁊ timor iudicij etiam bene facta discutit ⁊ examinat: nec aliquid recipit q̄ non deceat sedem dei. Et qui sic per opera siue per duas manus in se tenuerit sedem dei. s. charitatem: ⁊ per duos leones: scz per iusticiam ⁊ iudicium/eandem sedem p̄parauerit ⁊ purgauerit: securus veniet ante cōspectum dei ad iudiciū. Unde bene sequit: i Misericordia/ quę consistit in duabus manibus: videlicet in dimitteudo iniurias: ⁊ p̄ęstando beneficia: k Et veritas/quę consistit in duobus leonibus: scz in veritate hominis vere in se punientis peccatum/et in veritate districti iudicij p̄ęuisa: l P̄ręcedent faciem tuā: id est necesse est p̄ęcedere: vt tandem videamus securi ⁊ cum gaudio faciem tuam/in quā desiderant angeli prospicere: De qua Job. xxxiij. d. Videbis faciē eius ī iubilo. Vel propter ineffabile illud gaudium quod ex visione illius faciei surget/addit: m Beat⁹ ppls q̄ scit iubilationē: id est in spe illi⁹ visiōis scit iubilare et gaudere. Ibi aūt q̄d erit? Ecce:

Pś. 148.

Pś. 149.

Pś. 67.

1. Pet. 1. c.

 * Domine in lumine

pul⁹ iubilare/aperti⁹ subiũgit/ dicens: a Domine/pater/ in lumine vultus tui.i.in illuminatiõe fidei christi filij tui: vel in illustratione spiritussancti: b Ambulabunt: id est pficient in bonis operibus. c Et in nomine tuo exul/ tabunt tota die: id est continuã lęticiam dabis eis ad glo/ riam ⁊ honorẽ nomis tui. e Et in iusti/ cia: id est ĩ iusta vita. f Tua: id ẽ a te data nõ a se habita. g Ex altabunt: hic ⁊ in fu turo. Vel ad filiũ lo/ quit ꝓpheta: a Dñe/ christe: in lumie vultus tui ambulabũt: id est in cogni/ tione tua pficient. c Et in nomie tuo/christiano d Ex/ ultabũt tota die: id est pseueranter: sicut martyres qui pro/ pter illud nomẽ interfecti sunt gaudẽtes ⁊ exultãtes in nomine christi. Et tãdem/ e In iusticia tua: id est in iusto iudicio vbi facies iudiciũ ⁊ iusticiam simul: g Exaltabunt: quia quidã sedebunt iudicantes alios: Omnes autẽ ad regnum ex/ altabunt/dicẽte domino/Matth.xxv.c. Venite benedicti pa tris mei: percipite regnũ ⁊c. Dico ꝙ hic pseuerabũt ⁊ in futu/ ro exaltabunt: h Quoniã gloria virtutis eorum tu es: id est de virtutib⁹ quas habẽt/ vel quas faciũt: nõ quęrũt gloriã apud mũdũ: ſz tm̃ apud te: et ꝓpt̃ hoc nõ deficiũt ĩ pse/ cutiõib⁹ mũdi: sicut de mercẽnario dicit/ Job.x.c. Mercẽna/ rius autẽ fugit/qz mercẽnari⁹ est ⁊c. Jõ etiã exaltabunt: qz hic non se: sed deũ per sua opera exaltauerũt. Sed ne credat ali/ quis ꝙ velit hoc dicere ex suis meritis prouenire/addit: i Et in beneplacito tuo: id est nõ nostris meritis: sed tua bona volũtate: k Exaltabit: in futuro. l Cornu nostrũ: id est illa dignitas quã habebimus in futuro. Et de hoc habe/ mus spem: quia iam ꝓ nobis incarnari voluisti: vt nos sancti/ ficares ⁊ regeres. Hoc est qõ subiũgit: m Quia domini est assumptio nostra: id est qz dominus assumpsit carnem nostrã. n Et sancti israel regis nostri: id ẽ regis nostri sanctificãtis israel: id est ppl̃m christianũ videntẽ deũ ꝓ fidẽ. Esa.xij.b. Magnus in medio tui/ecce carnis assumptio: san/ ctus israel/ecce sãctificatio. Epḣ.v.e. Christ⁹ dilexit ecclesiã: ⁊ seipsũ tradidit ꝓ ea: vt eã sanctificaret.

Moraliter * a Domine in lumine vultus tui ambulabũt: id est in cognitione diuinitatis ⁊ totius trinitatis iugiter pseuera/ bunt: sicut de angelo dicit/ Matth. xviij.b. Angeli in cęlis semp̃ vident faciem patris. Ex hac aũt visione sequit gaudiũ: Unde addit: c Et nomine tuo exultabũt. Illud autẽ gaudiũ non est momentaneũ: sicut gaudium hypocritę est ad instar puncti: Job.xx.a. sed ęternum: Unde dicit: d Tota die: id est in ęternũ: quia tũc erit dies vna quã nox non inter/ polabit. Zach.xiiij.b. Erit dies vna quę nota est domino: nõ dies neqz nox: ⁊ in tempore vesperi erit lux. Non autẽ tm̃ co/ gnitio ⁊ exultatio erit ibi: sed ⁊ honor ⁊ exaltatio. Unde addit: e Et ĩ iusticia tua exaltabunt: quia tu reddes vnicuiqz iuxta opera sua. Et qui hic magis se humiliauerit/ magis ibi exaltabitur. Nota ꝙ hic ponunt tria verba. s. Ambulabunt/ Exultabunt/Exaltabunt. Primũ est corporis ex se pigritan/ tis: Secundũ animę iocũdantis: Tertiũ vtriusqz regnantis. Item tria nomina hic ponunt: Lumen/Nomẽ/Iusticia: ſm tres vires. s. rationalẽ/in qua lumẽ scientię: irascibilem/in qua nomen glorię nominate late: concupiscibilẽ/in qua iusticia hu/ miliationis proprię/miserationis alienę/ venerationis diuinę. Sz nota ꝙ ĩ medio posuit: Tota die. Gloria eñ nõ caret fi/ ne in die ęternitatis/quę est tota non partialis: sicut prędictũ est. Dico ꝙ exaltabunt: quia hic humiliauerũt se: Hoc est quod sequit: b Quoniã gloria virtutis eorũ tu es: id est quia non in se nec in sua virtute gloriant hic: sed tm̃ in te: et dicunt cum apostolo/Gal.vj.d. Mihi absit gloria nisi in cruce domini nostri iesu christi. i Et ĩ beneplacito tuo: id est propter humilitatẽ quę tibi placet: Unde Luc.j.e. Re/ spexit humilitatẽ ancille suę. k Exaltabitur cornu no/
Ps.74. strũ. Ps. Exaltabunt cornua isti: id est ĩmortalitas et liberũ arbitrium. Et possit aliquis quęrere: Fecisti ne beneplacitũ domini: Ita: m Quia domini ẽ assumptio nostra: q.d. dominꝰ ꝓposuit nobis exemplũ humilitatis: ⁊ nos ab eo assumpsim⁹. Dominꝰ eñ absolute ꝓposuit humilitatẽ: Joh. xiij.b. quãdo dixit: Exemplũ dedi vobis vt quẽadmodũ ego feci vobis: ita ⁊ vos fa/ ciatis: Si enim ego la/ ui pedes vestros ma/ gister ⁊ dominꝰ: ⁊ vos debetis alter alterius lauare pedes. Et sub/ iũgit quattuor verba quare ab ipso assumen/ dũ est exemplũ/cum dicit: n Et sancti israel regis no/ stri. Exemplũ enim sumendũ est/nõ a malis hominib⁹: sed a sctis: Unde dicit: sancti. Unde multotiens dicit: Scti estote qm̃ ego sanctꝰ sũ. Item a magno sumendũ ẽ exemplũ/ꝓcipue hũi/ litatis: Unde dicit: regis. Apocl.xix.c. Rex regũ ⁊ dominꝰ dominãtiũ. Item ab amico: Unde addit: nostri. Job: iij.c. Sic deus dilexit mundũ: vt filiũ suũ vnigenitũ daret. Epḣ. v.a. Christus dilexit nos: ⁊ tradidit semetipsum ꝓ nobis ⁊c. Item sub disiunctiõe ꝓponit dñs nobis/Deut.xj.d. En ꝓpo/ no in ꝓspectu tuo hodie bñdictionẽ ⁊ maledictionẽ. Eccli.xv. d. Unde hoies vita ⁊ mors ⁊c. Nostrũ aũt ẽ assumere/et tũ hic dicit: Quia dñi est assumptio nostra. Dñi eñ est/eo ꝙ dat vl̃ subtrahit gratiã: Nostra est: qz gratię coopamur. Tã/ dem et⁹ erit cõcludere. Unde dicit pater filio/Ezech.vij.f. Fac conclusionẽ: De qua dicit/Matth.xxv.c. Venite bñdicti ⁊c. Item maledicti ĩ ignẽ ⁊c. De theologis põt legi ab illo loco: De theolog
a Dñe in lumie vultus tui ambulabũt. Lumẽ vult⁹ est euangeliũ filij dei/in quo debẽt theologi ambulare: vt ſm doctrinã euangelij in bonis operib⁹ pficiant. Job.xij.e. Am bulate dum lucem habetis: vt nõ tenebrę vos cõprehendãt. Job.xxix.d. Lux vult⁹ mei nõ cadebat in terrã. i. sciẽtia mea nõ fuit ociosa: nec didici ꝓpter terrena: nec ꝓdicaui: nec legi. Quo cõtra Daniel.x.b. Audiui vocẽ sermonũ eius: ⁊ audiẽs iacebã cõsternatus sup faciẽ meã: vultusqz meus hęrebat ⁊rę. Hoc autẽ possunt dicere hodie multi theologi. c Et in no mine tuo exultabũt tota die/ nõ in nomie suo. q.d. ho/ norẽ ⁊ laudẽ nois tui quęrẽt studẽdo/⁊ ꝓdicando/⁊ legẽdo: et non suã gloriã. Esa.xxiiij.c. In doctrinis glorificate deũ. Et nõ sufficit eis scire ⁊ docere nisi operent: Unde addit: e Et in iusticia tua. i. in bona vita: g Exaltabunt/re ⁊ nomie. Re apd̃ se: noie apd̃ alios ꝓ bonã famã. Et ex illa iusticia siue ex fama nõ debẽt inanit̃ gliari: h Qm̃ glia virtutis eor tu es/q̃ eã dedisti. i. tua ẽ glia: nõ illor: qz tu dedisti ꝓtutẽ. j. Cor. iiij.b. Quid habes hõ qd̃ nõ accepisti: Si aũt accepisti q̃d gloriaris q̃si nõ accepis: Qui aũt talis theologꝰ esset: di/ gnus esset fieri epus: Unde addit: i Et in bñplacito tuo exaltabit cornu nostrũ. Cornua multor ꝓlator hodie exaltant nõ in bñplacito: sed in ira dei: sicut dicit dñs/Osee. xiij.c. Dabo tibi regem in furore meo. Ps. Nõ in tibijs viri Ps.146. bñplacitũ erit ei. q.d. nõ debet eligi homo ad ꝓlationẽ ꝓpter corpis magnã staturã. j. Regl.xvj.b. Ne respicias vultũ eiꝰ neqz altitudinẽ staturę eius/qm̃ abieci eum. Sed sicut dicit in Ps. Bñplacitũ est domino sup timentes eum. Quare autẽ Ps.146. sit ei bñplacitũ/subdit: m Quia dñi est assũptio nr̃a: qz dñs assumpsit nos ⁊ vocauit ad ꝓlationẽ: nõ nos sumpsi/ mus eam auctoritate ꝓpria: aut ambitiõe nostra. Modo aũt multi demẽtiunt facto aplm̃: qui dicit Heb.v.a. Nec quisq̃ assumat sibi honorẽ: sed q̃ vocatus ẽ a deo tanq̃ aaron: Sic ⁊ christ⁹ nõ semetipsum clarificauit vt pontifex fieret. Multi aũt mõ sibi sumũt honorẽ: ⁊ ĩtrudũt se in ꝓlationẽ: quib⁹ dicit Amos.vj.d. Cõuertistis ĩ amaritudinẽ iudiciũ: ⁊ fructũ iusti cię in absinthiũ: qui lętamini in nihilo: q̃ dicitis: nũquid nõ in fortitudine nostra assumpsim⁹ nob cornua: Domini/dicit: vt ei seruiant ꝓlati. Sancti/vt sancte viuant. Israel/vt cõ/ templationi vacent. Regis nostri/vt de cõtemplatione ad militiã actiõis descẽdãt. Hic notãda ẽ distinctio sup illo ꝓbũ Dñe in lumie vultus tui ambulabũt: qz est lumẽ bo/
* nũ et lumẽ malũ

* nũ ⁊ lumẽ malũ. Et vtrũq; multiplex

Bonũ
- Ad litterã. Act. xij. a. Lumẽ refulsit i habitaculo.
- Oculus. Judicl. xvj. g. Pro amissiõe duorũ luminũ vnã vltionẽ recipiã.
- De
  - Essẽtialit. j. Joh. j. b. De⁹ lux ẽ ⁊ tenebrę in eo nõ st vllę. Jaco. j. c. A pre luminũ.
  - Personalit. In symbolo. Deũ de deo lumẽ ō lumĩe. Esa. ij. b. Venite ambulem⁹
  - Nõ. Joh. ix. a. (in lumĩe dei nr̃i. i. christi. Qr̃ diu sũ in mundo/lux sũ mũdi. Lucl. ij. e. Lumẽ ad reuelationẽ gentiũ.
- Beata virgo. Eccs. xj. c. Dulce lumẽ ⁊ delectabile oculis. s. sanis. Cantl. vj. d. Pulchra vt luna/electa vt sol. Prouer. vlti. c. Nõ extinguet in nocte lucerna eius ⁊c.
- Angeli. Eccl. xxiiij. a. Ego feci i cęlis vt oriret lumẽ indeficiens. Et Damascen⁹ vocat eos luminą intelligibilia.
- Ecclesia. Apocl. xij. a. Mulier amicta sole. Apocalyp. xxj. g. Ambulabũt gentes in lumĩe ei⁹. s. hierusalẽ. i. ecclesię.
- Apostoli. Matth. v. b. Vos estis lux mũdi. Job xxxvij. b. Nubes spargũt lumẽ suũ.
- Oẽs p̃dicatores: ꝓm qd̃ de iohãne dicit/Joh. v. s. Ille erat lucerna ardens ⁊ lucẽs.
- Prędicatio. Job. xxxvj. d. In manib⁹ suis abscõdit lucẽ: ⁊ p̃cipit ei vt rursus adueniat.
- Oẽs fideles. Phil. ij. b. Inter quos lucetis/sicut luminaria in mũdo. Eph. v. b. Fuistis aliqñ tenebrę: nũc aũt lux in domino.
- Cognitio rõnis. Sap. vj. d. Diligite lumẽ sapiẽtię omnes q̃ p̃estis populis.
- Fides. j. Pet. ij. b. De tenebris vocauit vos in admirabile lumẽ suũ.
- Charitas. j. Joh. ij. b. Qui diligit fratrez suũ/in lumine manet.
- Crux. Ps. Signatũ est super nos lumen vultus tui domine. (Lumen Ps. 4.)
- Verbũ dei. Ps. Lucerna pedibus meis verbum tuũ: ⁊ lumẽ semitis meis. (Ps. 118.)
- Fama. Matth. v. b. Sic luceat lux vestra coram hominibus ⁊c.
- Gloria ęterna. Joh. viij. b. Qui sequit me nõ ambulat in tenebris: sed habebit lumẽ vitę.

Malũ
- Prospitas. Job. iij. d. Quare data ẽ misero lux:
- Infamia. Esa. l. d. Ambulate in lumĩe ignis vr̃i: ⁊ in flãmis quas succẽdistis vobis.
- Sciẽtia sęcularis. Prouerb. xx. c. Qui maledicit pr̃i suo/extinguet lucerna ei⁹ i medijs tenebris.
- Superbus doctor. Roma. ij. c. Confidis teipsum ducẽ cęcorũ esse/lumẽ eorũ qui i tenebris sũt.
- Fauor ꝓpr̃aris. Job. xviij. b. Lux obtenebrescet in tabernaculo illius.
- Hypocrisis ad modũ squamarũ piscium: vel vt lignum putridum. Prouerb. xiij. b. Lux iustorum lętificat/lucerna impiorũ extinguet. a ¶Tunc locut⁹ es. Tertia pars. Vucuscq; ethan siue ꝓpheta in plona sua locutus est/laudans dei misericordias: Nunc patrem inducit/multa de filio ꝓmittentem. Primo dicens deo patri: Tunc/cum. s. prędicta mihi diceres: vel cũ disponeres testamentũ: b ¶Locutus es in visione: id est in occulta reuelatione: ꝓm qd̃ ꝓphetę dicti sunt videntes: qr̃ quę occulta erant/reuelata sunt eis: nec ignorauerũt q̃ dixerũt: d ¶Sanctis tuis: nõ tm̃ mihi: sz ⁊ alijs scis/q̃s nõ falleres. Heb. j. a. Multifarie m̃ltisq; modis olim de⁹ loquẽs patrib⁹ in ꝓphetis. e ¶Et dixisti: id est ꝓmisisti hoc: f ¶Posui: id est ponã: vel posui/tã p p̃destinationẽ: g ¶Adiutorũ/hũani generis. h ¶In potẽte/christo. Ps. 11. Ponã in salutari/ecce q̃ hic dicit: posui: fiducialiter agam in eo/ecce q̃ hic dicit: in potente. Potẽs enim fuit semp christus: sed potentiam suam non ostendit ante resurrectionẽ: De qua dicit: i ¶Et exaltaui/nõ tm̃ in cruce: sed et in resurrectione. k ¶Electum: id est christũ: de quo Cantl. v. c. dicit sponsa: Dilectus meus electus ex milibus: quia super omnes hoies imunis ab omi peccato. Electum/dico/ l ¶De plębe mea/iudęor̃. Al̃ sic: de plębe mea: id ẽ ō plebeis: non enim fuit ex diuitib⁹. De exaltatione huius electi Phil. ij. a. Christus factus est obediens vsq; ad mortem: mortẽ autem crucis: Propter quod et deus exaltauit illum ⁊ donauit illi nomẽ ⁊c.

a Tũc lo̅cutus es i ✝visiõne
b sanctis tuis: et dixisti/posui
c adiutorũ in potente ⁊ exal-
d taui electum de ✝plebe mea.
e Inuẽni dauid seruum meũ:

Al̃. ✝aspectu filijs
Al̃. ✝sup potẽtẽ
Al̃. ✝populo meo

Et quis sit iste electus/subdit: m ¶Inueni: quasi quęsitũ in sanctis patribus/regibus et ꝓphetis: n ¶Dauid: id est christũ: qui in cruce fuit manuforti. Vbi/sicut dicit beatus Berñ. debellauit aereas potestates/non equo residens: sed in cruce pendens: non manu armata: sed cruci affixa: in gloria est aspectu desiderabilis: quia in ipsum desiderant angeli ꝓspicere: vt dr̃. j. Pet. j. c. o ¶Seruum meũ: per obedientiã. Postea cõmendat eũ: Primo a plenitudine charisma/tum/cum addit:

¶Moraliter: a ¶Tunc locutus es. Hoc respicit qd̃ supra dixerat: quia domini ẽ assumptio nostra: quod duob⁹ modis expositũ est: scz assumptio quã assumimus. s. exemplũ humilitatis quã christus nobis ꝓposuit. Vel assumptio qua assumit a christo ad p̃lationem. Et tunc cum assumimus exemplũ hũilitatis/loquit domin⁹/ c ¶In visione: id est in reuelatione: d ¶Sanctis suis. s. humilibus: quia eis reuelat mysteria sua. Unde Matth. xj. d. Abscondisti hęc a sapientibus: et reuelasti ea paruulis. Item/tunc. s. cum assumit aliquos ⁊ eligit ad p̃lationem: loquit in visione sanctis suis: quia eis reuelat voluntatẽ suam: vt christi populũ doceant: Sic assumptio moysi ad p̃lationem locutus est dominus: ⁊ dedit ei legem in monte sinai: sicut dicitur Exod. xx. et infra vsq; ad finem. Ei etiam prius apparuit et locutus est in visione rubi ardentis. Exod. iij. a. Unde dixit moyses: Vadam ⁊ videbo visionem hanc magnam: quare non comburat rubus. e ¶Et dixisti/in illa locutiõe quam in visione locutus es: f ¶Posui adiutorũ in potente: id est in prelato. q. d. docuisti eum et dedisti ei potestatẽ/nõ in destructionẽ subditorũ: sz in auxiliũ eorum. Qd̃ edoctus apostol⁹ dicebat. j. Cor. iij. b. Dei adiutores sumus/dei agricultura estis. In potente/bñ dicit de p̃lato: quia p̃latus debet habere illam duplicem fortitudinẽ: de qua dicit Lucl. xxiiij. c. q̃ iesus erat potens i opere ⁊ sermone. Ipsi ꝓ prelati modo istam potestatẽ non exercent in multis locis: sed magis potestatem oppressionis: de qua Eccch. xxxiij. a. Cum austeritate imperabatis eis ⁊ cum potentia. De hac volebat dominus vt sibi prelati cauerẽt/quãdo dicebat apostolis Matth. xx. d. Scitis quia principes gentiũ dominant eorum: et qui maiores sunt potestatẽ exercent in eis: Non ita erit in vobis ⁊c. Quia vero domino nõ obediũt: sz magis subditos opprimunt: ideo de ipsis dicit/Sap. vj. a. Potẽtes potenter tormenta patient. Dixisti/etiã eis: i ¶Et exaltaui electum de plębe mea: id est docuisti eos q̃ a te sũt facti prelati: vt non sibi/sed tibi gloriaz tribuant. Electum/dicit/non intrusum. De plębe/non de genere regali vel principũ. Esa. j. a. Filios enutriui ⁊ exaltaui: ipsi autẽ spreuerũt me. Mea/nõ de plębe diaboli: id est de synagoga sathanę. Unde addit: m ¶Inueni dauid seruum meũ. Inueni dicit: quia tales quęrit domin⁹ ad ponẽdum in p̃lationem. Dauid/aspectu desiderabilem/ꝓm interiorem faciem virtutibus ⁊ gratia splendentẽ: ⁊ manuforten exterius per bonam operationẽ. Seruum meũ/per puram intentionẽ: qui nõ propriã gloriam: sed mei qui sum dominus eius quęrit: ꝓm qd̃ dicit beatus Berñ. Fidelis reuera seruus es si de gloria domini tui: etsi non exeunte a te: tamẽ trãseunte p te nil tuis manibus adhęrere contingat. Talis dignus est prelatione. Unde addit:

tum/cum addit a Oleo sancto meo: id est plenitudine
Ps. 44. gratiax: b Unxit eum. Ps. Unxit te deus deus tuus oleo
lęticię: id est gratię: prę consortibus tuis. Job. iij. d. Dedit ei
spiritū non ad mensurā. Secundo cōmendat illum ab vnione
diuinę naturę/dicens: c Manus enim mea. q. d. ideo su/
per omnis habebit cha/
Al. tin risma tū vnctionē: qa
a †oleo sancto meo vnxi eum.
erit deus & homo: nō
b
homo purus vt alij.
c Manus cum mea auxiliabit
Hoc ē qd dicit: Ma/
d
ei: et brachium meum confirma/
Al. †Non nus enim mea: id est
e
bit eum. †Nihil proficiet inimicus
filius meus: d Au/
f
in eo: et filius iniquitatis non ap/
xiliabit ei: id est chri
g
h
sto homi. e Et bra
chium meum: id est filius meus: f Cōfirmabit eum: id
est christū hominē. Hoc auxilium & hęc cōfirmatio fuit in vni/
one. Tertio cōmendat illum a patientia/dicens: g Nihil
proficiet. q. d. ita erit confirmatus q̄ nihil proficiet inimicus
iudęus vel diabolus: h In eo: id est cōtra illum. i Et fi/
lius iniquitatis: id est iudas: k Non apponet no/
cere ei. Faciet quidē qd suū est/volendo eum delere: sed nō
apponet nocere ei: id est effectū volūtati non addet vt no
ceat ei. Vel sic: Non apponet &c. id est cū eum adhuc cor/
ruptibilē ad patiendū tradat: non addet vt post resurrectionē
iterū ei noceat: quia vt dicit apostolus/Roma. vj. b. Christus
resurgens ex mortuis iam nō morik. Quarto cōmendat illum
a destructione inimicorū eius/dicens: l Et concidā imi/
micos eius/iudęos: id est a cōspiratione sua solutis crimini/
bus paulatim diuidā: vt tāq̄ caput vituli cōminuti: & a popu/
lo dei bibiti credant. Et hoc faciā m A facie ipsius: id est
respectu faciei eius. i. cū ipse respexerit eos. Quinto cōmendat
eum a plena victoria/cum subiūgit. n Et odiētes eum:
scz dęmones: o In fugā cōuertā: qz vt dz Apoc. v. b. Vi/
cit leo de tribu iuda: Fugite partes aduersę. Vel sic: Odien
tes eum. s. iudęos & hęreticos: In fugam conuertam:
vt. s. cum ab omnipotente recesserint nesciētes quo vadant/cō
uertank ad ipsum. Sexto cōmēdat eum ab ęqualitate patris:
Unde dicit pater: p Et veritas mea & misericordia
mea cū ipso/filio. Cū/notat ibi ęqualitatē: Ideo enim inter
patrem & filium nihil est diuisum: quia quicquid habet pater/
habet filius: Job. xvij. b. Omnia mea tua sunt &c. Septimo
commendat illum a gloriosa resurrectione/cum subdit: q Et
in nomine meo/dicit pater: r Exaltabit cornu ei. i.
corpus christi quo debellauit aereas potestates. Phil. ij. a. Fa/
ctus est obediēs vsq̄ ad mortē: mortem autē crucis: Propter
qd & deus &c. Octauo cōmendat eū a dilatatione ecclię/cū dicit:
Et ponā in mari
Moraliter * a Oleo sctō meo vnxi eū: ad litterā/in cōsecratione.
Itē/Oleo/gratię: sancto/nō apphano: meo/nō peccatorū.
Ps. 140. Quidā enim inungunk oleo apphano peccatorū. Ps. Oleum
autē peccatorū nō impinguet caput meū. Sed quia diabolus
videt prelatū bonū institutū a domino/totis viribus insurgit
cōtra eum: sicut dicit. j. Regū. xxxj. a. q̄ totum pondus prelij
versum est in saul. Et. iij. Regl. vlti. e. Non pugnabitis cōtra
maiorem & minorem quēpiam nisi contra regem israel solum.
Ideo bene addit: c Manus enim mea auxiliabit ei:
q. d. non timeat bonus plātus insultus diaboli: quia manus
mea auxiliabit ei. s. dauid seruo suo/nō ocioso & gloriantī:
sed plianti & seruiēti. Esa. lj. e. Posui verba mea i ore tuo: & in
vmbra manus meę ptexi te. Esa. l. c. Dominus deus auxilia/
tor meus: et ideo non sum confusus. Nec solum auxiliabit: sed
e Et brachium meū confirmabit eum: vt non moueak
flatu alicuius temptationis/aut impetu tribulationis: Talem
enim decet esse prelatū. Unde. ij. Regl. xiiij. d. dixit mulier ad
dauid: Sicut angelus dñi: sic est dominus meus rex: vt nec bene/
dictione nec maledictione moueatur. ij. Thessal. iij. a. Fidelis
deus est qui confirmabit vos & custodiet a malo. Et quia sic
cōfirmatus erit: g Nihil proficiet inimicus in eo. Hoc
autē non tm̄ de plato: sed de quolibet viro iusto dicik: q̄ ma/
nus/dñi/ auxiliabit ei &c. Et nihil proficiet inimicus in
eo. Non dicit: non temptabit eum: quia dñs pmittit iustos
temptari ad vtilitatē ipsorū. Unde dixit angelus/Tob. xij. c.
Quia acceptus eras deo/necesse fuit vt temptatio pbaret te.
In malis autē diabolus habet initiū/pfectū & cōsūmationē:
quādo pcedit suggestio: & sequik delectatio: & succedit cōsen/
sus. Cōtra hęc tria po
pulus israel iubek ire viā Al. †eū
trium dierū in desertū †Exo. 5. a.
pęnitentię: p criminis
deprehensionē/detesta/ Al. †eos q
tionem/resistentiā siue rūt eū fugat
abiectionē. Alik tamē Al. †est
illud triduū est contri/
tio/pfessio/satisfactio.
i Et filius iniquitatis. i. diabolus victus ab eo/resistēte
cōtra tēptationē: k Nō apponet nocere ei: qz dicik q̄
cū aliquis sanctus vir vicit diabolū tēptantē de aliquo pecca
to: nūq̄ postea habet idē diabolus potestatē temptādi eū: vel
etiā aliū de illo peccato. ij. Regl. vij. b. Ponā locum populo
meo israel. s. metā tēptationis: q̄ est locus in quo conflak aurū.
Et sequik ibi: Et plantabo eū. i. firmabo: & habitabo cum eo:
& non turbabik amplius: nec addent filij iniquitatis vt affligant
eum sicut prius. Hoc est etiā qd sequik: l Et concidā a
facie ipsius inimicos eius: Nō dicit/ipse cōcidet: sicut
dicik Job xl. d. Cōcident illū amici/diuident eum negociato/
res. Homo pcidit eum & vulnerat: qñ fortiter resistit tempta/
tioni. Sed hoc dño ppzie attribuik/non ipsi: qz dominus dat
potentiā & fortitudinē resistēdi: Non enim habet eam a se. Un
Job. vj. b. Quę est fortitudo mea vt sustineā? Et post: Non
est auxiliū mihi in me. Iustū est autē vt diabolus concidak et
diuidak: quia multū diligit pcisionē & schismata: Sicut econ/
trario dñs diligit concordiā & vnitatē. Unde dicit Matth.
xij. c. Qui non cōgregat mecū/dispergit. Loquik autē hic ad
litterā d inimicis dauid: qui habuit ad litterā quattuor gene/ Quattuor ge
ra hostiū. Unū ante regnū. s. saulez: Tria po postq̄ fuit rex. nera inimico
In quo intelligik q̄ homo anteq̄ fiat prelatus non tot habet habuit dauid
hostes qt hz postea. Ante enim habet tm̄ saulē/p quē intelligik
prau plat q̄ subditis suis ē inimic: & facit eos qñq̄ indebite
obedire. Tria aūt genera inimicorū qs postea habuit dauid:
Primo fuerī cęci & claudi: de qbus. ij. Regl. v. a. Nō ingre/
dieris huc nisi abstulerī cęcos & claudos odiētes aiaz dauid.
Cęc est q̄ caret intellect oculo: claud q̄ pedes affect habet
infirmos. i. facta ignātię & pigritię. Secūdi hostes fuerūt phi
listijm. De qb dz i eo. ca. c. q̄ philisthjm veniētes diffusi st in
valle raphaim. Philistijm interptak ruina duplex: & hęc ē li/
bido quę nocet corpori & animę/famę & bursę. Tertij hostes
fuerūt filij ámon: de qb. ij. Regl. x. p totū capitulū. Ammō
interpretak ppls turbidus: & significat motus irę qui magnis
hominib dñank. Eccli. xxviij. b. Scōm virtutem homis sic
iracūdia illi: & fm substātiā suā exaltabit irā suā. n Et odi
entes eū/dęmones: o In fugā cōuertā: vt ab ipso fu/
giant. Deut. xxviij. a. Per vnā viā venient cōtra te: & p septē
fugiēt. Vel/odiētes eū. s. malos homīes: in fugā cōuer/
tā. i. fugabo eos & cōprehēdā i die mortis & iudicij. Esa. x. a.
Quid facietis in die visitatīōis & calamitatis delonge veniē/
tis? Ad cui cōfugietis auxiliū/& vbi derelinquetis gloriā ve/
strā? p Et vitas mea & miscōia mea cū ipso. Qui/
dā habēt veritatē/sed misericordiā nō habent: quidā ho ecō/
uerso. Et vtrūq̄ malū ē/pcipue i plato: q̄ debet habere mise/
ricordiā & veritatē: fm qd dicit Greg. i pastorali/dicēs: Cu/
randū quippe est vt rectorem subditis & matrē pietas & patrē
exhibeat disciplina. Et postea addit: Sit ęlus/sed nō imode/
rate sęuiēs: sit pietas/sed nō plus q̄ expediat parcēs &c. Ne
aūt vitas aut miscōia fiat p inani gloria vel p aliq̄ mala cā/
addit vtrimq̄/mea. Et ne putet sufficere si p vicariū habeāt:
addit/cū ipso. q Et in nōie meo/nō in suo: nō in potētia
sęculari: r Exaltabit cornu eius/ad faciendā iusticiā de
male factis. Dicit/exaltabitur: vt notet q̄ ꝯ altos & poten/
tes debet se erigere si male agāt. Qd multi nō audēt facere: sz
tm̄ cōtra paupes & miseros se erigūt. Unde dicit eis/Ecech.
* xxxiij. e. Cōmib

a ¶ Et ponã i mari manũ eꝰ. .i. opationẽ eꝰ ĩ mũdo: ⁊ mũdũ subijciã dñatiõi eꝰ. b ¶ Et i flumib⁹. .i. ĩ fluidis hoib⁹: c ¶ Dexterã eꝰ. .i. opationẽ eꝰ q̃ ad dexterã collocabunt. Mono cõmẽdat eũ ab ętna natiuitate/dicẽs: d ¶ Ipse iuocabit/vl/ uit me ⁊c. q. d. ꝓdicta poterit facere: qz potẽt ẽ: qz filꝰ dei: qõ ipse ꝓfitebit/dicẽs: e ¶ Pat⁹ me⁹ es tu: fm qõ de⁹ sũ. f ¶ De⁹ me⁹: fm qõ hõ sũ. g ¶ Et suscęptor: qz sursum capiẽs: qõ fuit in ascẽsione. Suscęptor/dico/ h ¶ Salutis meę vt. s. salues me. ꝗ. Tũ aũt dñe suscęptor me⁹ es: gl̃ia mea ⁊ exaltãs ꝓmogeniturę/dicẽs: i ¶ Et ego ꝓmogenitũ ponã. .i. cõstituã/illũ. Matth. j. d. Donec pepit filiũ suũ ꝓmogenitũ. Ecci xxiiij. a. Ego ex ore altissimi ꝓdij: ꝓmogenita ante omnẽ creaturã. Col. j. c. Qui ẽ ꝓncipiũ ꝓmogenit⁹ ex mortuis: vt sit ĩ oib⁹ ipe ꝓmatũ tenẽs: Qui ẽ imago dei inuisibil⁹ ꝓmogenit⁹ oĩs creaturę. Ro. viij. f. Ut sit ipse ꝓmogenit⁹ ĩ mltis fratrib⁹. Apoc. j. b. Qui testis fidelis ꝓmogenit⁹ mortuoꝝ ⁊ ꝓnceps regũ trę. Jus ꝓmogeniturę erat q̃ maiorẽ ptem habebat ꝓmogenit⁹ in hereditate: et alij fratres serui illi⁹ erãt: sicut Gen. xxvij. f. dicit Isaac ad esau de iacob: Dñm tuũ illũ cõstitui. Hanc dignitatẽ apit/cum subiũgit: k ¶ Excelsũ ꝗ regib⁹ terrę: supple ponã eũ: quia dignior fuit christ⁹ q̃ omes reges trę. Undecimo cõmẽdat eũ a diuturnitate regni/dicẽs: l ¶ In ęternũ seruabo illi misericordiã meã. Cũ debuit dicere/ regnũ/dixit misericordiã: qz q̃cq̃d habuit/misericordię fuit: q̃ fuit in assumptiõe. Duodecimo ab ipletiõe ꝓmissoꝝ/dicẽs: m ¶ Et testamẽtũ meũ fidele/faciã/ipsi: id est ad honorẽ ipsi⁹. Ad honorẽ em christi fecit de⁹ pat⁹ fidele testamẽtũ suũ. .i. ꝓmissiões impleuit in illo. Terciodecimo cõmẽdat eũ a successiõe prolis spũalis/cũ subiũgit: o ¶ Et ponã in ęculũ ęculi. .i. in ęternũ. p ¶ Semẽ eiꝰ/spũale. .s. christianos. q ¶ Et thronũ eiꝰ sicut dies cęli. .i. in ęternũ: sicut ecõtrario thronũ regis trę: sicut dies terrę/q̃ cito trãseũt. Et qz ꝓmiserat sic de filijs eiꝰ: posset aliquis credere q̃ filij nõ possẽt peccare: vel q̃ qui semel peccassent ad numerũ filiorum redire nõ possent: Cui opinioni contradicens/subdit: r ¶ Si autem dereliquerint ⁊c. vsq̃ ibi: Visitabo in virga ⁊c. Et est hic conculcatio verboꝝ ad maiorẽ expssionẽ. Vel possunt sic diuersificari verba: Si aũt dereliq̃rint filij eiꝰ/christiani: s ¶ Legem meã decalogi vel euangelij. Dereliquerint. .s. male cogitando. ¶ Et in iudicijs meis * xxxiiij. e. Cornib⁹ vestris vẽtilabatis oĩa infirma pecora. Diabol⁹ autẽ põt dicere ecõtrario de multis: Et falsitas mea ⁊ crudelitas mea cũ ipso: ⁊ ĩ nomĩe meo exaltabit cornu eius. a ¶ Et ponã i mari manũ eiꝰ: ⁊ i flumib⁹ dexterã eiꝰ. Per mare intelligit sollicitudo ęculi: q̃ in motu ⁊ amaritudine semp ẽ. Per flumĩa q̃ habẽt aq̃s pacificas ⁊ dulces/intelligũt spũales refectiões ⁊ dulcedines. Quia aũt hic loquit de manu indistincte: et addit de dextera: per manum intelligit siinstra. Nõ aũt melius ⁊ expedit⁹ opat cũ dextera q̃ cũ sinistra: est g̃ sensus: Et ponã i mari manũ eiꝰ ⁊c. .i. faciã vt vir iust⁹ ⁊ ꝗlatus ad secularia opa sit debilis ⁊ insuet⁹: ad spũalia ꝓo fortis ⁊ exercitat⁹: de q̃ sequit dulcedo ⁊ pax. Esa. xlviij. d. Utinã attẽdisses mãdata mea/facta fuisset q̃si fluui⁹ pax tua. Qui autẽ istã dulcedinẽ gustat/ardẽter petit eã a dño: Unde bñ sequit: b ¶ Ipse inuocauit me. Hoc ẽ ꝓprie officiũ sacerdotũ ⁊ ꝗlatoꝝ. Heb. v. a. Omis pontifex ex hoib⁹ assumpt⁹ ꝓ hoib⁹ cõstituit in his q̃ sũt ad deũ: vt offerat dona ⁊ sacrificia ꝓ peccatis vt cõdolere possit his q̃ ignorãt ⁊ errãt. Joheł. ij. d. Inter templũ ⁊ altare plorabũt sacerdotes ⁊ dicẽt: Parce dñe parce ꝓlo tuo: ⁊ ne des hereditatẽ tuã in oprobriũ vt nõ dñenẽt eis natiões. Sed oportet q̃ q̃ inuocare vult/possit dicere hęc tria e ¶ Pat⁹ me⁹ es tu: de⁹ me⁹/⁊ suscęptor salutis meę. Pacifici possunt dicere: pater meus es tu. Matth. v. a. Beati pacifici qm̃ filij dei vocabunt. Cultores ꝓo possunt dicere: deus me⁹. Flagellati ꝓo/suscęptor salutis meę. Heb. xij. b. Flagellat oẽm filiũ quẽ recipit. Et in ꝗ est sal⁹ aię. Ecci. xxx. c. Sal⁹ aię in sanctitate iusticię. Et nõ frustra inuocabit: qz/ i ¶ Et ego ꝓmogenitũ ponã illũ: dando ei ius ꝓmogenituręin hereditate cęlesti. Exo. iiij. f. Filius me⁹ ꝓmogenitus isrl. k ¶ Excelsũ prę regib⁹ trę: qz minor ꝗ regno cęlesti/excelsior ẽ oib⁹ regib⁹ trenis. Matt. xj. b. Qui aũt minor est ĩ regno cęlorũ maior ẽ eo. Et notã dũ q̃ sũt tria genera ꝓmogenitoꝝ. .s. egyptioꝝ/israelitaꝝ/leuitarũ. Primi interficiunt: secũdi redimunt: tertij sanctificant. Primi sunt pctores: secũdi pęnitẽtes: tertij innocẽtes. Sed de ꝓmogenito isrl fit qñq̃ ꝓmogenitus egypti. Gen. xlix. a. Rubẽ ꝓmogenit⁹ me⁹ ⁊c. Et sequit: Effusus es sic aq̃: nõ crescas. Iste etiã versus põt exponi de ꝗlato. i ¶ Et ego ꝓmogenitũ ponã illũ: fm illud Gen. xlix. a. Rubẽ ꝓmogenit⁹ me⁹ ꝓor ĩ donis/maior ĩ impio. k ¶ Excelsũ ꝗ regib⁹ trę. Hoc patet ad litterã de ipso: Esa. lx. c. Edificabũt filij ꝓmogenitoꝝ muros tuos: ⁊ reges eoꝝ mistrabũt tibi. l ¶ In ęternũ seruabo illi misericordiã ⁊c. Utinã de q̃libet ꝗlato posset istud exponi vere. Sz timeo q̃ de paucis sit ꝓa expositio. Si aũt volũt inuenire dei misericordiã q̃ est eoꝝ ꝗlat⁹: sint ⁊ ipsi misericordes suis sõditis. Dicẽ em Jaco. ij. c. Judiciũ sine misericordia fiet ei q̃ nõ facit misericordiã. Et Sap. vj. a. Exiguo cõcedit misericordia: potẽtes aũt potẽter tormẽta patient. De exiguo g̃ ⁊ paupe ꝓprie intelligit qõ dicit: In ęternũ seruabo illi misericordiã meã. Hic ẽ em ꝗ q̃ ꝓmiserat: Ego ꝓmogenitũ ponã illũ. Primogenitis aũt suis q̃b⁹ reseruat dñs hereditatẽ/nõ dat in ꝗsenti misericordiã: sed eos flagellat et corripit vt in ęternũ misericordiã ꝓsequãt quã reseruat eis. Ecõtrario aũt ẽ de diuitib⁹ ⁊ potẽtib⁹: qz hic fac eis dñs misericordiã dãdo tpalia: q̃b⁹ dicit/Osee. vj. b. Misericordia vra q̃si nubes matutina: ⁊ q̃si ros mane ptrãsiens. Ipsi tũ de hoc gaudẽt ⁊ nolũt q̃ seruet eis in ęternũ: sed q̃si leccatores festinant in ꝗsenti eã accipe: ⁊ eã cõsumũt in breui: sicut fecit filiꝰ ꝓdig⁹: q̃ noluit expectare: sed dixit pri suo: Luc. xv. c. Da mihi portionẽ substãtię q̃ me ꝓtingit. m ¶ Et testamẽtũ meũ: q̃ dixi: Beati misericordes: qm̃ ipi misericordiã ꝓsequẽt. n ¶ Fidele/est/ipsi: q. d. soluã qõ ꝓmisi. Esa. lv. a. Feriã vobiscũ pactũ sempiternũ misericordias dauid fidel. Hęc aũt misericordia licz misericordia sit ⁊ dicat: nõ tamẽ dabit sine aliquo merito ꝓcedẽte. Unde bñ sequit: o ¶ Et ponã in ęculũ ęculi. .i. in sempiternũ: sic habet alia littera: p ¶ Semẽ eius. .i. opera quę hic seminauit faciã fructificare ⁊ afferre fructũ sempiternũ. Ecci. xliij. b. Illi st viri misericordię. .i. illi misericordiã cõsequent: quoꝝ pietates nõ defuerũt: ⁊ cũ semĩe ipsorũ pseuerauit bona hereditas. Nõ tm̃ aũt erũt hęredes: sz ⁊ reges: Unde addit: q ¶ Et thronũ eiꝰ ponã sicut dies cęli. Dies cęli st lõgi/dari/rotũdi. Thron⁹ siue regnũ mundi sępe hz dies tediosos ⁊ sp breues: ⁊ noctes habet meticulosas: qz vt dicit Ecci. x. b. Omis potẽtat⁹ breuis vita. Ostẽso aũt q̃ seruabit illis misericordiã in ęternũ/ne nimis sint delicati: volẽtes etiã hic habere misericordiã: sm qõ dicit Hieronym⁹: Delicat⁹ ẽ miles q̃ vult hic gaudere cũ mũdo: ⁊ ĩ futuro regnare cũ christo: cõsequẽt ondit q̃ nõ habebũt hic misericordiã: sz si peccauerint arguent ⁊ flagellabũt. Unde subdit: r ¶ Si aũt dereliquerint filij eiꝰ legẽ meã ⁊c. visitabo in virga ⁊c. Hic autẽ primo sm lrz est argumẽtũ q̃ merito patrũ remittunt pctã filiorũ: sm qõ dicit. iij. Regũ. xj. f. Ducẽ ponã eũ cunctis diebꝰ vitę suę ꝓpt dauid seruũ meũ. Notãt aũt h q̃ttuor necessaria q̃ nõ st dimittẽda. Primũ ẽ suscipere legẽ decalogi: qõ notat cũ dicit: Si aũt dereliquerit filij eius legẽ meã. Prouer. j. a. Audi fili disciplinã patris tui: et ne dimittas legẽ matris tuę: vt addat grã capiti tuo: ⁊ torques collo tuo. Secũdũ est * ꝓficere in opibus

Vt. inuocauit

Vt. tũ .i. apud reges Ps. j.

Christus dicit ꝓmogenitus

Doraliter

Et in ꝓmogenitũ

Tria genera ꝓmogenitoꝝ

Alit de ꝗlato

Matth. j. a.

Quattuor necessaria q̃ non sũt dimittẽda

a Et ī iudicijs meis nō ambulauerint/male cōsentiē/do. b Si iusticias meas pphanauerint/male loquē do. c Et mādata mea nō custodierint/puerse opando. Si hēc inq̃ fecerint:non ideo delebo eos:sed d Visitabo: sicut medicꝰ ⁊ pat: e In virga:q̃ cēdit nō occidit:sed corrigit et hereditatē seruat.i.ī leui correctiōe:

Al. †iustificationes

iniq̃tates eorꝝ. f Et ī verberibꝰ.i. ꝗulori et assidua tribulatiōe: g Pctā eorum: Et ꝗ ex magna miscōia ē:

Al. †flagellis delicta

Vñ addit: h Misericordiā autē meā nō dispgā ab eo.i. a christo.i.a corpe eꝰ mystico. Et licz p mēbris intelligat ꝗ dictū:nō tñ dixit ab eis: qz q nobis miserek deꝰ/est amore christi. k Neq; nocebo ei.i.filijs eiꝰ. l In veritate mea.i.in die iudicij:qñ ī veritate iudicabo. Quia ꝯo de christo mlta dixit sub pmissiōe/ne de impletiōe dubitet aliq̃s:ponit vel inuit tres causas:pt q̃s ipossibile est ea q̃ pmisit nō impleri. Prima ē:qz verax est:et vult implere qd pmittit: Vñ dic: m Neq; i.qz nō: n Prophanabo testamētū meū i.i.nō violabo pactū ⁊ pmissum meū Jueniēdo. Secūda cā est dignitas illorꝝ p q̃s ⁊ qbꝰ pmisit: Vñ addit: o Et q̃ pcedūt de labijs meis nō faciā irrita. Labia sua vocat sctos pphas/p q̃s olim mltifarie multisq; modis loq̃bat deꝰ: vt dr Heb.j.a. De his labijs/Cant. iiij.a. Labia tua sicut vitta coccinea:p māsuetudinē ⁊ mūdiciā et rubore gratie. Tertia causa est: quia hoc iurauit: Unde dicit: p Semel iurauī:id pfecte: q In sancto meo:id est in secreto meo. Vel/In sancto:id est in sanctitate mea. Vel/in sancto meo:id est in christo homie. Esa.lxij.c. Jurauit dñs in dextera sua:⁊ in brachio fortitudinis suę. Et ex quo iurauī:

Si dauid mentiar.

Moraliter * pficere in opibꝰ bonis:qd notat cū dicit: a Et ī iudicijs meis nō ambulauerit:q̃ st/Exo.xxj.et.xxij.et.xxiij. Meis/dic:nō secularibꝰ.Ezech.xliij.f.Cū fuerit cōtrouersia:stabūt ī iudicijs meis.j.Corꝰ.vj.a.Secularia iudicia si habueritis/pteptibiles q̃ sunt ī eccl̃ia/illos pstituite ad iudicādū. Vel sic: In iudicijs meis nō ambulauerit.i.nō iudicauerit seipsos ⁊ vias suas.j.Timoth.v.d.Sine p̃ iudicio nihil faciēs ī alterā ptē declinādo. Ambulauerit inq̃t:qz ābulare nō stare oportet. Matth.xx.a. Quid ꝗ statis tota die ociosi? Beatꝰ Bern. In via dei nō pgredi/regredi est. Tertiū ē ipsa bona opa sanctificare.i.pura intentiōe facere. Vñ dicit p ꝯziū: b Si iusticias meas pphanauerit. Justicie dei st opa bona. Sed has iusticias pphanāt hypocrite:q̃ nō opant recta intētiōe. Matth.vj.a. Attēdite ne iusticiā vestrā faciatis coram homibꝰ vt videamī ab eis ⁊c. Tales iusticie sunt sicut pannꝰ mēstruate: Esa.lxiiij.b. Prophanāt aūt hypocrite iusticias/corde ore/ope. Corde/p prauā intētionē. Esa.penulk.a. Jus pphanū in vasis eorꝝ. Ore/p dolosā locutionē.j.Timoth.vj.d. Prophanas vocū nouitates deuita. Ope/p prauā opationē quā in occulto faciūt. Ezech.xxij.f. Jnk sanctū ⁊ pphanū nō habuerūt distantiā. Ep̄h.v.c. Quę ī occulto fiūt ab ipsis:turpe ē dicere. Quartū ē custodire mādata euāgelica etiā minima. Vñ addit: c Et mādata mea nō custodierit. Matth.v.c. Qui soluerit vnū de mādatis istis minimis:⁊ docuerit sic homines:minimꝰ vocabit ī regno czlorꝝ: Qui aūt fecerit ⁊ docuerit:hic magnꝰ vocabit. Cōtra illa q̃ q̃ttuor q̃ necessaria sūt/ponūt ꝗ q̃ttuor verba.s.dereliq̃rint/nō ambulauerit/pphanauerit/nō custodierit:q̃ sunt ꝯ stultos/pigros/hypocritas/inutiles p̃dicatores. d Visitabo ī virga iniq̃tates eorꝝ:⁊ ī verberibꝰ pctā eorꝝ:Ecce seueritas disciplinę:cū dicit/in virga: nō in malleo. Prouer.xix.d. Parata sūt derisoribꝰ iudicia:et mallei pcutiētes stultorꝝ corpibꝰ. De hac visitatiōe/Job.x.c. Visitatio tua custodiuit spm̄ meū:licz.s.corpꝰ lęserit. Propt ꝗ habet Prouerb.xxiij.b. Noli sbtrahere a puero disciplinā:si eū pcusseris eū virga nō moriet:tu virga pcutis eū: ⁊ aiaz eiꝰ ab inferno liberab. Alioq̃n sic dr Esa.xxx.g.erit transitꝰ ꝗ fundatꝰ:⁊ p flagellis flagra:imo eterna flagratio. Hęc q̃ vita ī ꝗga nō erit ad dānationē:sz ad correctionē. Vñ addit: b Misericordiā aūt meā/quā ei ī eternū seruabo:vt ꝗdictū ē. i Nō dispgā ab eo. Licet ira pcutiā ⁊ ꝗberē pt peccata: nō tñ ꝗ est crudelitas: licz hoibꝰ seculū diligētibus videatur:sed est magna miscōia/vt p trāsitoria ꝗbera vitent eterna supplicia. Unde dicit: Misericordiā autē meā nō dispgā ab eo: sed ꝗberado spgā ī eo. Eccls.xij.a. Tps spargēdi lapides.i.duricias verbęꝝ:⁊ tps colligēdi. Aug. Magna miscōia ē ī pnti misericordiā nō pseq. k Neq; nocebo ei ī vitate mea: id est ī die iudicij:vt.s.dictū ē. Qui em ꝗ flagellat/tūc admittet ad regnū cū filijs/alit nō. Heb.xij.b. Flagellat omnē filiū quē recipit. Glo. Qui excepꝰ ē a numero flagellorū:excipiet a numero filiorꝝ. Vel sic: Nō nocebo ei ī veritate mea.i. licz nocere ei videar fm falsa iudicia hoīm:nō tñ in veritate q̃ mea ē/quā ego video ⁊ facio: Nocebo ei. Hoc ē qd ait apls Heb.xij.c. Oīs quidē disciplina ī p̃senti videt nō esse gaudij sed męroris:postea aūt fructū pacatissimū exercitatis p eam reddet iusticię. Et notandū qd vocet in veritate.

Qui
- Ad veras pęnas vadit ī infernū: Pręsentes em pęnę sunt pęnę picte.
- Veritatē fidei perdit in toto vel in parte:
- Paralogiçat a diabolo vel mūdo: vt cuprū pro auro cōmutet deserit:
- Veritatē
  - Doctrinę
    - Naturalis legis.
    - Moralis.
    - Euāgeliorū.
  - Vitę
    - Actiue.
    - Cōtemplatiue.
  - Justicię
    - Judiciorū.
    - Ponderū.
    - Mensurarū.
  - Linguę.
  - Operum.
  - Regulę. (cabāt.
  - Cibi. Luc.xv.c. Siliq̃s quas porci mādu-

m Neq; pphanabo testamentū meū. Testamētum dei dicit sacra scriptura. Hāc nō pphanat ipse:sed heretici ⁊ praui expositores pphanāt eā.j.Timoth.vj.d. O timothee depositū custodi deuitās pphanas vocū nouitates ⁊ oppositiōes falsi nois scię/sūt decreta hūana ⁊ leges: vbi nihil vniuersale:et ideo nulla pōt eē scia. Jtē testamentū dei/est eiꝰ pactū:de q̃ dicit/Malach.ij. a. Vlti ad vos mādatū istū vt eēt pactū meū cū leui dic dñs. Et ī eodē: Pactū meū fuit cū eo vitę ⁊ pacis. Per leui intelligunt clerici:cū quibꝰ dñs fecit pactū ⁊ testamētū vitę ⁊ pacis: vt ī se honeste viuāt/⁊ alios pctōes deo recōciliēt: fm qd dic aplus.ij. Corꝰ.v.d. Dedit nobis misterīū recōciliatiōis. Hoc testamētū nō pphanat ipse:sed ipsi pphanāt illud. Prophanare idē est qd pcul a phano ponere. Et ipsi pcul ponūt a tēplo dei.s.ab ecclesia/⁊ a seipsis q̃ sūt viri ecclesiastici:qz ī eis non est neq; vita neq; pax: fm qd dicit eis dñs/Malach. ij.b. Vos aūt recessistis de via ⁊ scādalicastis plurimos ī lege: ⁊ irritū fecistis pactū leui dicit dñs. o Et q̃ pcedūt de labijs meis nō faciā irrita. Hęc clausula expositio est p̃cedētis. Labia sūt duo testamēta. Et dic: pcedūt/adinstar psonarꝝ: fm illud Exod.xx.c. Populꝰ videbat voces.q.d.vt psonas. Quidā videt pmissa:quidā cōminatiōes: neutra facit dñs irrita:sed hō. Judicꝰ.ij.d. Irritū fecit gens ista pactū meū qd pepigerā cū pribꝰ eorꝝ. Dixi q nō pphanabo testamentū.s.pactū vitę ⁊ pacis:qz/ p Semel iurauī:id ē pfecte pmisi: q In sancto meo:id est p sanctitatē meā:

Testamētū ⁊ dicit sacra scriptura

Prophanar quid sit

* Si dauid mentiar

a Si dauid mentiar. i. christo: q. d. nō mētiar ei. Vel sine interrogatiōe: Si dauid mentiar: supple nō credatis mihi. Ps. 94. Et est aposiopisis. i. defectꝰ sermonis: sicut ibi: Si introibūt ī requiē meā. Iurauī/dico. Quid iurasti: b Semē eiꝰ/dauid scz christi: c In ęternū manebit. i. in ęterna vita. Sz qz hęc vita ęternā in duobꝰ cōsistit. s. in stola aiē ⁊ corpis: Ideo de vtraq; subiūgit/dicens: d Et thronꝰ eius. i. fideles qbꝰ christꝰ insidet ⁊ dñat et ḋescit ⁊ iudicabit: Et. fideles Erit/ e Sic̄ sol/Ecce de p̄ma stola: ꝓm quā etiā fulgebūt iusti: sicut sol ī dei ꝓtemplatiōe: ⁊ ardebūt in eiꝰ amore. Et ꝑ inḋt erit/ f In ꝓspectu meo. i. qñ ipsi erūt in patria coā me. g Et sicut luna pfecta in ęt̄nū: Hoc q̄ ad stolā corpis est. Nō est corpꝰ hois sicut luna impfecta: qz deficit ⁊ minuit. Et ꝑ erit nō ad tempꝰ: sed in ęternū. Nō enī ⁊ si pficiat luna: tñ statim in ipsa pfectiōe minuit. Unde Eccli. xliij. a. dr: Lumiare qd̄ minuit in cōsūmatione. Et iste etiā thronus erit/ h Testis in cęlo fidelis: quia fideles saluati testimoniū perhibebunt deo: q̄ vera est in p̄missis.

a si dauid mentiar: semen eius
b ī ęternū manebit. Et thronꝰ
c eius sicut sol ī ꝓspectu meo:
d ⁊ sicut luna pfecta in ęternū
e et testis ī cęlo fidelis. Tu vo

Moraliter * a Si dauid mētiar: semē eius ī ęternū manebit. Dauid manu fortis ⁊ aspectu desiderabis: significat bonā vitā q̄ p̄ma est ī pacto. Semē eiꝰ salomō: q̄ interp̄tat pacificꝰ: bene exp̄mit pacē q̄ secūda est in pacto. Est q̄ sensus/ac si dicat: licz ipsi p magna pte p̄phanēt testamētū meū ⁊ pactū vitę ⁊ pacis: tñ firmiter p̄misi ⁊ seraabo q̄ aliq̄ erūt sp p bonā vitā aspectu desiderabiles: ⁊ in opatiōe fortes: ⁊ recōciliabūt deo pctōres. Hęc aūt recōciliatio marię fit p inḋcessionē beatę virginis: de q̄ exponit qd̄ sequit: d Et thronꝰ eiꝰ sicut sol ī ꝓspectu meo. Ipsa enī fuit thronꝰ veri salomonis. i. christi: q̄ in ea sic in throno a statura diuinitatis se demisit: vt sedēs ī ea carnē et hūanā naturā sumeret. Unde dicit Eccli. xxiiij. a. Thronꝰ meꝰ ī colūna nubis. i. in beata ꝗgine. Iste thronꝰ p̄figuratꝰ ē. iij. Regū. x. c. et. ij. Paral. ix. d. vbi dr: Fecit sibi rex salomō thronū de ebore grandē. De ebore fuit p mūdiciā: grādis p hūilitatē: thronꝰ p fecūditatē. Idē dr Cant. iij. d. Ferculū fecit sibi rex salomō de lignis libani. Notandū aūt q̄ mlta fuerūt ī throno salomonis ad lr̄am: sic legit. iij. Regū. x. quę mystice in throno christi. i. in beata virgine possumꝰ assignare: q̄ his versibꝰ cōprēdi possūt: Ligna/sedile/manꝰ/ebur/aurꝰ/brachia/scamnū: Versus Argentū/leo/rex/purpura/p̄uia/gradꝰ. In beata ꝗgine fuerī ligna/fortitudinis ⁊ pseuerantię. Cant. iij. d. Ferculū fecit sibi rex salomō de lignis libani. i. de cedris q̄ sunt fortes ⁊ ī putribiles. Sūt ⁊ alia ligna libani q̄ ei cōpetunt: Unde ipsa dicit Eccli. xxiiij. b. Quasi cedrꝰ exaltata sū in libano: ⁊ q̄si cypressus in mōte sion: q̄si palma exaltata sū in cades ⁊c. Itē/Sedile ⁊ manꝰ. iij. Regū. x. c. Duę manꝰ tenētes sedile. Sedile ē charitas beatę ꝗginis: ꝓm qd̄ Cant. iij. d. dr: Media charitate cōstrauit. Manꝰ duę: opa p̄uilegiata hūilitat. ⁊ pietat. Ebur/castitas. iij. Regū. x. c. Fecit thronū de ebore grandē. Qd̄ iā expositū est. ē. Grādis etiā fuit ī ebore. i. in ꝓtinētia: qz ī ea fuit extinctꝰ fomes. Aurū/sapiētię. iij. Regū. x. c. Vestiuit eū auro fuluo nimis. Et. ij. Paral. ix. d. Auro mūdissimo. Brachia/longa ad defēsionē nr̄az: ⁊ ad dādū lōge posit. i. pctōribꝰ. ij. Paral. ix. e. Brachiola duo altrinsecꝰ. Forte christꝰ puer brachiolis amplexatꝰ ē illā. Scamnū. Paral. eodē: Et scabellū aureū. q. d. diuitias ⁊ sapiētiā ꝛrenā pedibꝰ cōculcauit. Apoc. xij. a. Mulier amica sole: ⁊ luna sub pedibꝰ eius. Itē pedes. i. affectꝰ eius vtebant auro rōnis. Argentū. i. eloquētia: qz ipsa est aduocata nr̄a. Cant. iij. d. Colūnas eius fecit argēteas. i. id qd̄ terrā tangebat. i. pctōres. Leo: sicut dr. iij. Regū. x. c. et. ij. Paral. ix. e. quartuordecim leones erant. Leo terribile aīal est. Quartuordecim ergo leones sunt septem virtutes beatę virginis: et septē dona: quorum odor terret serpentem veterem. i. diabolum. Unde de ipsa dicit Cāt. vi. d. Terribilis vt castrorū acies ordinata. Rex: qz solꝰ rex sedet ī throno: ⁊ solꝰ christꝰ ī beata ꝗgine. Ezech. xliij. a. Princeps ipse sedebit ī ea. Purpura i. martyriū. Cant. iij. d. Ascēsū purpureū. Martyr aūt fuit beata ꝗgo: ⁊ si nō corpe/tñ mēte: ꝓm illud Luc. ij. e. Et tuā ipsiꝰ aiaz ptrāsibit gladiꝰ. Hieroꝰ. Beata dei genitrix: qz in ea pte passa ē q̄ ipassibilis habet: iō vt ita fatear: qz spūalit ⁊ atrocꝰ passa est gladio passiōis christi: plꝰ q̄ martyr fuit. Beatꝰ aūt Bern. sic loq̄t ad beatā ꝗginē: Postq̄ emisit spm̄ ille tuꝰ iesus: oīm quidē/sz specialit tuꝰ: illꝰ plane nō attigit aiaz cū impiꝰ crudeli lācea nō mortuo parcēs/cui nocere nō potuit/latꝰ apuit: ipsiꝰ aīa iā ibi nō erat: ꝗ tua plane auelli neq̄bat: Tuā q̄ aiaz ptrāsijt vis dolorꝭ: vt te nō ī merito plꝰ q̄ martyrē p̄dicemꝰ. Prę uia. iij. Regū. x. c. Sūmitas throni rotūda erat. Cāt. iij. d. Reclinatorīū aureū. i. perfectio sūma sine āgulis ⁊ scrupul. Gradꝰ sex/qbꝰ ascēdit ad eā: ꝓm qd̄ dr. iij. Regū. x. c. et. ij. Paral. ix. e. sūt sex ptes veneratiōis. i. reuerētia/deuotio ī corde/salutatio ⁊ ḡtificatio ī ore/obsequiū ⁊ p̄statio ī ope. In q̄libet ḡdu sedet leo. i. timor dñi. Eccli. xxv. b. Timor dñi sup oia se supposuit. De ꝑ q̄ throno christi dic̄ deus pr̄: Et thronꝰ eiꝰ sic̄ sol ī ꝓspectu meo. Sol splēdet ⁊ calet siue ardet: in q̄ notat gemia stola: quā vtrāq; hz̄e pie credit btā ꝗgo in ꝓspectu dei: vt splēdeat ⁊ fulgeat sic̄ sol/ꝓm stolā corpis: et amore ferueat/ꝓm stolā aiē. g Et sic̄ luna pfecta ī ęt̄nū. Verba st inocēt. papę q̄ sequūt vsq; ibi: sic̄ rōnabilit asserit q̄ de rex naturis edisserūt. Luna frigida ē ⁊ humida: qz frigida est/designat ꝗginitatē: qz hūida/designat hūilitatē. Ignis enī de q̄ venit siccitas/naturalit petit sublimia. Aqua ꝗo de q̄ pcedit hūiditas q̄si grauis/naturalit petit hūilia. Frigiditas igit et hūiditas lunę: virginitas ⁊ hūilitas ē marię/q̄ frigida fuit cōtra ęstū luxurię: hūida ꝗ fastū supbię. Quia ꝗo sp pseuerauit in virginitate ⁊ hūilitate: et in glia etiam apparet eiꝰ hūilitas et virginitas: ideo bene dicit/q̄ est in conspectu dei: sicut luna perfecta in ęternū: q̄. s. nunq̄ patit detrimētū: h Et testis in cęlo fidelis: Ipsa enī orat ibi p pctōribꝰ: et testat q̄ filiꝰ dei p eis facꝰ ē hō: sic̄ dicit beatꝰ Bern. Pater oñdit filio pectꝰ ⁊ vbera. Propt̄ hoc dicit Hiere. xliij. d. Solij glię tuę recordare/ne irritū facias fḋꝰ tuū nobiscū. Beata q̄ ꝗgo est thronꝰ/sol/luna/testis. Quia thronꝰ est/cōtinet iudicē: qz sol/p̄ducit terrę nascētia: qz luna/noctis tenebras discutit: qz testis/cās absoluit. Si pctōr es ⁊ times iudicē: hęc tenet eū. Si pęnitēs cupis de ꝛrenis curis exire: hęc calorē solis p̄ducit. Si nox aduersitatū vel ig̃rātię te p̄mit/luna est. Si causis vexar̄ a spiritib̄ imūdis/vl desiderijs importunis/vel ī morte impeteris/testis tibi erit/si eam inuocasti ad videndū opa tua ⁊ vitā. Unde in generali cōfessione dicit: Cōfiteor deo ⁊ beatę marię. q. d. volo q̄ ipsa sciat pęnitētiā meā: ⁊ sit testis cōfessiōis meę: Ipsa ⁊ etiā oēs sācti. Unde dr Osee. xj. d. Judas aūt testis descēdit cū deo: ⁊ cū sanctis fidelib̄. Nec tm̄ testis est: sed testis fidelis. Uideas q̄ q̄ habeas bonā causam: qz p te nō mentiet. Prouerb. xiiij. a. Testis fidelis nō mentiet.

Martyr fuit beata virgo et plꝰ q̄ martyr

Beata ꝗgo dicit thronꝰ sol luna et testis

i Tu vo ⁊c. Quarta pars: vbi ponit quę vident aduersa p̄dictis p̄missionibus. Superius enī cum de christo p̄mitteret pater/locutus est de dauid: de quo nūc cōtraria ponit: vt quę necesse erāt fieri: quia deus iurauerat: nō ī eo. s. in dauid: sed potius ī alio quęrerent implēda: sicut et salomon cecidit: ne ipse putaret semē qd̄ de dauid p̄mittebat ęternum. Sic ⁊ cū de iacob ⁊ esau dictū sit/Gen. xxv. c. Maior seruiet minori: legit iacob adorasse maiorem: Gen. xxxiij. a. vt hęc potius in duobus populis expectarent impleri. Primo q̄ agit de dilatione regni/dicēs: Tu vo. q. d. hęc p̄misisti: sz ne in dauid putent impleri:

Quarta pars

Potest autem totum exponi de christo et de ecclesia allegorice sic: i Tu vero repulisti. q. d. ecclesia: domine iurasti semen dauid: id est christi in ęternum duraturū: Sed nunc Repulisti christū

Allegorice de christo ⁊ eccl̄ia

Moraliter: i Tu vero repulisti. Supra induxerat deum patrē dicentē de beata virgine/q̄ erat in cōspectu dei ⁊ orabat: et testis erat p hoib̄: Sz posset aliquis nimis p̄sumere in auxilio beatę virginis: vt in peccatis manens p eam p̄sumeret saluari. Unde dicit hic: Tu vero repulisti/quosdam: scilicet eos qui nolunt pęnitere. Non autem dicit

Moraliter

putent impleri: a Tu repulisti/dauid a regno p'absalonē. ij. Regl.xv.c. b Et desperisti/per semet: qui pijciebat lutum ꝓtra illum. Et tamē/ c Christū tuū/filiū nō abstulisti: sed distulisti: et sic manet qd promisisti: Nō tamē in illo dauid implendū: Unde sequit d Auertisti testamentū serui tui: id ē pmissa iudeis ad gētes trāstulisti: sm illud Esa. ix. b. Uerbū misit dominus in iacob ⁊ cecidit ī israel. Uel de destructiōe omimoda legit:

Al. ⁊ad nihilū deduxisti
Al. ⁊et

a repulisti ⁊ desperisti: distuli b sti christūm tuū. Auertisti c stamentū serui tui: pphāna/ d sti ī terra ⁊ fractuariū ei⁹. e strūxisti oēs ⁊ sepes ei⁹: posuisti ⁊ firmamētū ei⁹ formidinē.

Auertisti testamentū serui tui: id destruxisti vet⁹ testamentū qd factū erat seruo: Nō enim regnū/vel sacerdotiū/vl altare/vel sacrificiū. Uel/testamentū serui tui.i.moysi: de quo dicit Deb.iij.a. Erat autē moyses fidelis famul⁹ in domo domini. Postea agit de destructiōe templi/dicens: e Prophanasti: id est pphanari pmisisti: f In terra/deiectū: g Sanctuariū eius: id est templū dauid: quod dicit esse dauid/eo q̄ pparauit materiā eius: vt habet.j. Paral.xxix.a. Hęc autē pphanatio facta fuit p titū ⁊ vespasianū. Nec hoc solum fecisti: sed ⁊ angelorū custodiam ab eis amouisti. Hoc est qd sequit: h Destruxisti omnes sepes eius: id est custodiam angelorū amouisti: quibus quasi sepe claudebant. Hac sepe amota/timor merito inuasit eos: Unde addit: i Posuisti firmamentū eius formidinem: id est illud quod prius erat pro firmamento: vt diuitias et talia/ factum est illis ad timorē.

Allegorice de christo ⁊ ecclia

a Repulisti christū tuū: id est patibulo exposuisti. Uel/christū: id est corpus christi mysticū.s.ecclesiā. Repulisti: id est videris repulisse: Unde videris cōtrarius pmissioni tuę. Hęc repulsio est psecutio ecclesię: quę maxime erat in primitiua ecclesia. Et erit ī finali: qñ charitas multorū refrigescet tempore.s.antichristi. b Et desperisti.i.in despectū dedisti ipsū christū ⁊ ecclesiam. Esaię.liij.a. Uidimus eū ⁊ nō erat aspectus: ⁊ desiderauimus eū virū despectū. Et c Distulisti christū tuū.i.aduentum eius ad iudicium: qd petit ecclesia/vt sic a laboribus ⁊ erumnis liberet. d Auertisti testamentū serui tui: id est pmissionem quā ei feceras videris auertisse. e Prophanasti in terra: id est prophanasse videris: g Sanctuariū eius: id est sanctos in quibus habitat: qui a mūdo pphani reputant. h Destruxisti omnes sepes eius: id est apostolos ⁊ martyres: quibus corpus christi quod est ecclesia claudebat ⁊ defendebat/videbaris destruere/dum occidebant a tyrannis. i Posuisti firmamentū eius formidinem: quādo apostoli qui ecclesiam confirmare debebant/timore victi fugerūt: ⁊ abierunt in sua/in passiōe domini. Unde dicit Matth.xxvj.f. Tūc discipuli omnes relicto eo fugerūt. Hoc etiā maxime de petro exponendū est: qui erat firmamentū ecclesię et fundamentū. Unde dixit ei domin⁹/Matth.xvj.c. Tu es petrus ⁊ super hanc petrā ędificabo ecclesiā meā. Et Luc.xxij.d. Et tu aliquādo cōuersus confirma fratres tuos. Hoc firmamentū/posuit dominus: id est poni pmisit/formidinē: quando ad vocē ancillę formidās/dñm negauit. Sed bñ dicit/posuisti: qz hoc nō fuit nisi ad tempus

Moraliter

quem vel quos repellit dominus: Unde relinquit q̄ plures repellit dominus. Repellit enim curiosos scrutatores a veritate videnda: ⁊ ambitiosos a dignitate obtinenda. De ꝓmo: Prouer.xxv.d. Perscutator maiestat⁹ opprimet a gloria. De secūdo: Leuit.xxj.c. Omnis qui habuerit maculā de semine aaron sacerdotis: nō accedet offerre hostias domino. Macularus est omnis peccator: ⁊ ꝓcipue ambitiosus. Ibi autem in Leuitico enumerat mltas maculas p quas repellit: inter quas ponit: Si cęcus/si gibbus fuerit ⁊c. Cęcus est qui ignorat dei scientiā. Talē repellit dominus a ꝓlatione. Unde Osee.iiij.b. Quia tu scientiā repulisti/repellam te ne sacerdotio fungaris mihi. Gibbus autē est qui habet plures prębendas vel beneficia. Hic est enim camel⁹ gibbosus/qui per angustam portam intrare nō potest ad ęternū regnum nisi gibbum deponat. Similiter nec admittit a deo ad ꝓlationem. Quoscūq̄ enim repellit a cęlo: repellit a regno ecclesię.i.a ꝓlatione: quia qui est in mortali/a deo non prefficit. Sed quos deus repellit/mlto/tiens pmouet diabolus: sicut.j. Machab.vij.b. Demetrius alchimū impiū constituit in sacerdotem. Demetrius interpretat nimiū plequens: et significat diabolū. Alchimus interpratat firmamentū vani cōsilij: et significat homines vanos ⁊ mundanos.

Al. ⁊sancti
Al. ⁊mace
al. ⁊muniti

b Et desperisti: nō dicit quos: sed intelligendū est eos quos repulit: qui non sunt digni nomine coram deo: licz vocauerint nomina sua in terris suis. Nō tamē ita desperisti quin paratus sis eos ad pęnitētiā recipere si velint: Unde c Distulisti christū tuum.i. iudiciū christi tui: vt interim pęniteant ⁊ ad te redeant. Sap. xj.d. Dissimulas peccata hominū ꝓpter pęnitentiā. Job.xxxiij.d. Dedit ei de⁹ locū pęnitentię: ⁊ ipse abutit eo in superbia. d Auertisti testamentū serui tui/christi: qui fecit testamentū suū ante mortē suam/ dicens/ Job.xiiij.d. Pacē relinquo vobis: pacem meā do vobis. Eccli.xlv.d. Statuit ei testamentū pacis.s.phinees: qui interpretat ore parcus: ⁊ significat eos qui tēporalia cōtemnūt: qui parcūt ori suo vt nō comedant terrā sicut serpens. Auarus enim ⁊ cupidus est talpa ⁊ bufo: qui semp terrā comedūt. Hi nō seruāt testamentū pacis: sed ꝓpter temporalia cōtendūt ⁊ litigant. Et ita auersum ē testamentū: ⁊ ꝓponunt temporalia spiritualibus: cōtra illud: Primū q̄rite regnū dei: Matth.vj.d. Hoc significatū fuit ⁊ inceptū/Gen.xiij.b. vbi dr̄ de abrāā ⁊ loth: Erat substantia eorum multa: ⁊ nō quibāt habitare cōmuniter: Unde facta est rixa inter pastores gregū abrāā ⁊ loth/Ecce auersio testamēti. e Prophanasti in terra sanctuariū eius. Sanctuariū christi/est cor siue anima homis.j. Cor.iij.d. Templū dei sanctū est/qd estis vos. Hoc sanctuariū pmissi/ue ꝓphanat a deo: id est ꝓcul a phano ponit.i. a tēplo dei: ⁊ fit phanū diaboli. f In terra: id est in amore trenorū.ij. Machab.xiiij.e. Hoc dei phanū in planicie deducam/⁊ altare effodiā/⁊ tēplū ꝑ libero patri cōsecrabo. Hoc dixit nicanor: p quē ītelligit diabol⁹. In planicie deducit tēplū dñi: cū illo ad amorē trenorū deijcit. Libero pri cōsecrat: cū ebrietati et gulę illud subijcit. Jude.j.a. Dei nri grāz i luxuriā trāsferētes. Zach.xij.a. Ecce ego ponā hierusalē suplūinare crapulę in oib⁹ ꝓplis. Hierlm qd īterpratat visio pacis: i q̄ erat tēplū dñi: significat cor homis. Significat etiā specialiter clericos q̄ inter oēs ꝓplos magis dissoluti sunt ī luxuria ⁊ cupiditate: et sic ꝓphanat sanctuariū dei. h Destruxisti oēs sepes eius. Oēs dicit: qz sunt plures. Una sepes est custodia angelorū: quę destruit cū hō peccato se subijcit. De hac Esa.v.b. Auferā sepē eius ⁊ erit in direptionē. Glo. custodiā angelorū. Itē sepes sūt ꝓlati boni. Eccs.x.b. Qui dissipat sepē/morde bit eū coluber.i. diabol⁹ colēs vmbrā.i. hypocritā. Et fiūt sepes ex spinis/vt difficile sit hostib⁹ trāsire: ⁊ vt ꝓlati pungāt maleficos. Uñ bacul⁹ pastoralis ī imo est acutus. Uñ Ysus. Attrahe/sustēta/ stimula/vaga/ mordida/lenta. Attrahe p p̄mū/medio rege/pūge p imū. Hęc tria notari pñt.ij. Timoth iiij.a. vbi dic: Argue/increpa/ obsecra. Argue.i. argumētis ⁊ rōnib⁹ rege/⁊ sustenta bñ agētes: obsecra attrahēdo: increpa stimulādo ⁊ pūgēdo. Eccs.vlt.d. Uerba sapiētū q̄si stimuli. Itē sepes st flagella dñi ⁊ tribulatiōes q̄s imittit. Osee.ij.b. Sepiā viaſ tuas spinis. Itē pęnitētia ⁊ abstinētia ē sepes quā oportet fieri ī pęnitēte: vt ꝓhibeāt antiq̄ semitę vitorū. Eccli. xxviij.d. Sepi aures tuas spinis: ⁊ noli audire liguā nequā. Esa lviij.d. Uocaberis ędificator sepiū/auertēs semitas iniqtatū. Has oēs sepes pmittit de⁹ destrui ī mlt⁹: et iō expositi sūt inimicis dęmonib⁹: Uñ timēdū est eis. Hoc ē qd addit: i Posuisti firmamētū ei⁹ formidinē.i. cor qd firmū deberet esse ī fide ⁊ dilectione:

Sanctuariu christi est aīa hominis
Sepes multiplicater dicu
Uersus de baculo pastoral
Alit moral

Potest aūt hoc ⁊ aliter exponi: i Posuisti firmamētū eius formidinē. Firmamētū ecclesię et religionis sūt ꝓlati qui debent

Ad timoꝛẽ. Al' ſm Glo. illud in quo ꝑus firmi ⁊ inexpugnabi/
les erãt: mõ timebãt pro culpa ſua. ſ. deũ: Cõfirmati eim erãt
cũ vn' ſub iuda machabeo fugaret decẽ milia. Nec eſt mirũ ſi
timeãt: quia ſequit/ q/ a Diripuerũt eũ/ dauid. i. populũ
iudaicũ per mundũ diſperſum. b Oẽs trãſeuntes viã:
ad litteram: qꝛ omnes
cõcutiunt ⁊ impellunt
eos qũ obuiãt eis. Al'
de eoꝛ deꝑdatiõe põt
legi/ qua a ꝑncipib' et
bedellis diripiũt ⁊ ex/
poliãt. Iudęi eim mo/
do facti ſunt ſpongię ⁊
ſãguiſugę regũ ⁊ ꝑncipũ: vt cum collegerint ſugẽtes ſanguinẽ
pauperũ/ euomãt eis collecta: Et hoc ꝓceſſit ex auaricia ꝑnci/
pũ. Port' eim eijcere ſordes ⁊ mũdare platęas deberẽt iudęi:
q̃ pauꝑes chriſtianos vſuris ⁊ calũnijs oꝑprimere: cũ in figu/
ra hui' officij olim ſeruierint ĩ ęgypto in luto ⁊ latere ⁊ palea.
Nec tm̃ in factis ſuſtinẽt iniuriã: ſed ⁊ in verbis: Unde addit:
c Fact' ẽ opꝑobriũ vicinis ſuis. Eçech. xxij. b. De/
di te opꝑobriũ gentib': et irriſionẽ vniuerſis trãs. Poſtea ad/
dit qõ grau' ẽ. ſ. q/ inimici eoꝛ potẽtes ſũt. Unde dicit: d Ex/
altaſti dexterã deꝑimentiũ eum: vt ꝑmo titi ⁊ velpaſi/
ani: tandẽ alioꝛ oim iimicoꝛ. Et ꝓ hoc/ e Lętificaſti om
nes inimicos eius. Thren. j. g. Oẽs inimici mei audierũt
malũ meũ: lętati ſũt/ qꝛ tu feciſti. Adhuc aũt aliqõ eẽt remediũ
ſi ꝓtra fortes inimicos: ⁊ ipſi fortes eſſẽt: ⁊ adiutoriũ a fortib'
haberẽt. Sz hoc remouet cũ ſubiũgit: g Auertiſti adiu/
toriũ gladij ei': vt. ſ. gladio pugnãdo nõ poſſit ſe defẽdere:
⁊ tu q̃ fortſ es/ q̃ ſolebas illũ ꝓm adiuuare: h Nõ es auxi/
liatus ei in bello: vnde ab inimicis victus eſt ⁊ captiuus.
Et qõ inter omnia peius eſt ⁊ miſerabilius/ cum ꝓ hęc flagella
ſe deberent emendare: inde deteriorati ſunt. Unde addit:

Deſtruxiſti eũ

c fuit niſi ad tempus/ quaſi falſa poſitio quę fit cauſa exer/
citationis: Sic dominus fecit falſam poſitionem petro vt ex/
ercitaret: ⁊ ſuam cognoſceret infirmitatem. Dominus autem
dixit: Cedat tempus huius poſitionis: quãdo induit eum vir/
Ps. 32. tute ex alto: vt ꝓmiſerat/ Lucꝛ. xxiij. g. Quãdo verbo domini
cęli firmati ſunt: ⁊ ſpiritu oꝛis eius oꝛis virtus eoꝛum. a Di/
ripuerũt eum: detrahentes ei: b Omnes trãſeuntes
viam: ſm quod dicit/ Matth. xxvij. e. Prętereũtes blaſphe
mabãt eum/ mouẽtes capita ſua ⁊ dicẽtes: Vah qui deſtruis
templum dei: ⁊ in triduo illud reędificas. c Factus eſt
opꝑobrium vicinis ſuis. ſ. iudęis qui dicebãt ei: vt ibi/
dem Matth. xxvij. e. dicit: Alios ſaluos fecit/ ſeipſum nõ po/
teſt ſaluũ facere: ſi rex iſrl' eſt/ deſcẽdat nũc de cruce/ et credim'
ei. d Exaltaſti dexteram deꝑimentiũ eum. Unde
dixit pilato/ Job. xix. b. Non haberes poteſtatẽ aduerſum me
vllam/ niſi tibi datũ eſſet deſup. e Lętificaſti omnes imi/
micos eius. ſ. iudęos/ qui de ei' morte lętati ſũt. g Auer/
tiſti adiutoriũ gladij eius: quãdo reſpuit adiutoriũ gla/
dij/ dicẽs petro: Job. xviij. b. Mitte gladiũ tuũ in vaginam.
Vel de gladio ꝑdicationis loquit: cui' adiutoriũ auertit deus
a chriſto in paſſiõe: quia tũc nõ ꝑualuit eius ꝑdicatio. h Et
non es auxiliatus ei in bello: vt. ſ. eũ morti ſbtraheres:
ſz tormẽtis expoſuiſti. Unde ipſe dicebat/ Matth. xxvij. f. Heli
heli lãma ſacabtani: h̃ eſt de' me' de' me'/ vt q̃d me dereliq̃ſti.

Deſtruxiſti eũ

* eſſe in fide ⁊ dilectione: pauidũ erit: ſm qõ dicit domin'/
Deut. xxviij. g. In gentibus illis nõ quieſces: neq̃ erit requi/
es veſtigio pedis tui: Dabit eim tibi domin' ibi coꝛ pauidũ et
oculos deficientes ⁊ animã męroꝛe cõſumptã. Et erit vita tua
pendẽs ante te quaſi expoſita. ſ. vt tibi deficili auferat a quo/
libet tranſeunte. Unde ſequitur: Diripuerũt eum omnes
trãſeuntes viam ⁊c.

Alit mozalit

* ti qui debent ſubditos cõfirmare ⁊ cõſolari: ſicut dictũ eſt
primo prælato: Lucꝛ. xxij. d. Et tu aliquãdo cõuerſus cõfirma
fratres tuos. Sed hos modo poſuit dñs formidinẽ: quia con/
firmare ⁊ conſolari neſciunt; ſed tm̃ terrere ⁊ torquere. Job.
xlj. a. Per gyrũ dentiũ ei' formido. ſ. habet ola ꝗba terribi/
lia ⁊ nulla cõſolatoria. Cõtra qõ dicit/ Miere. xvij. c. Nõ ſis
mihi tu formidini/ ſpes mea tu in die afflictiõis. Item poſuit
eos formidinẽ in eccleſia: ſicut ponit formido. i. expauẽtacu/
lũ in cucumerario ⁊ in horto: de q̃ dicit Baruch. in fi. Sicut
in cucumerario formi/
do nihil cuſtodit: ita ſt
dij eoꝛ. i. ꝑlati. Cum
primo ponit formido
in cucumerario timẽt
eam aues et putant q̃
hõ ſit/ cũ arcu ⁊ ſagit/
tis: Sed videtes eam
non moueri/ accedũt paulatim ⁊ comedũt fruct': ⁊ poſtmodũ
ſedent ſup ipſam formidinẽ: et ſtercora emittũt ſup eam: Sic
ꝑlatus quãdo ꝑmo cõſtitutus eſt aliquãtulũ timet a dęmoni/
bus ⁊ tyrannis: Sed paulopoſt videtes eũ inſenſibilẽ ⁊ mor/
tuũ nõ timent eũ: ſed in facie eius cõtumelias dicũt et facũt.
Hoc eſt qõ ſequit a Diripuerũt eũ/ deſtructis ſepibus:
⁊ poſito firmamẽto in formidinẽ. b Omnes tranſeũtes
viã. i. ipſum cõculcantes q̃ſi viã: ſm qõ dicũt/ Eſa. lj. g. In/
curuare vt tranſeam'. Eçech. xvj. b. Expoſuiſti fornicatiões
tuas omi trãſeunti vt eius fieres. c Factus eſt oppro/
briũ vicinis ſuis: qꝛ ꝓpt malũ exẽplũ clericoꝛ ⁊ ꝑlatoꝛ/
facti ſt chriſtiani opꝑobriũ iudęis ⁊ gentib' ⁊ hęreticis. Ps. 78.
Facti ſumus opꝑobriũ vicinis noſtris. Et hui' cauſam ſub/
iũgit/ dicẽs: d Exaltaſti dexterã deꝑimentiũ eũ. i.
tu ꝑmiſiſti exaltari ſup populũ tuũ ꝑlatos malos/ qui eũ de/
ꝑmũt ⁊ opꝑimũt. Unde dicit Neemias. v. d. Duces ꝑmi q̃ fue
rũt ante me grauauerũt populũ. Et poſt addit: Sz ⁊ miniſtri
eoꝛ deꝑſſerãt populũ. ſ. decani rurales ⁊ ſacerdotes ⁊ ipſi ar/
chidiaconi. Amos. v. d. Hoſtes iuſti accipiẽtes mun' ⁊ pau/
peres deꝑimẽtes ĩ porta. Thren. j. b. Facti ſũt hoſtes ei' in
capite. i. facti ſunt prælati. Et ideo ſequit: Inimici ei' locuple/
tati ſũt. ſ. dęmones: qui aias ſubditoꝛũ lucrant ꝓ negligentiã
⁊ malitiã prælatoꝛũ. Hoc eſt qõ ſequit hic: e Lętificaſti
oẽs inimicos. ſ. dęmones ⁊ malos hoies: de qb' Prouer.
ij. c. Exultãt in reb' peſſimis. f Eius. i. populi vel eccleſię.
Et dicit/ oñs: qꝛ dęmon luxurię lętificat/ cum vincit ſua tẽ/
ptatio. Similiter dęmon auaricię: Et ſic de alijs. Inimicos
aũt iſtos. ſ. dęmones deberẽt ꝑlati ꝓſequi gladio verbi dei: et
malos homies gladio potentię ſęcularis. Sed ſequit ecõtra/
rio: g Auertiſti adiutoriũ gladij eius. ſ. illi' duplicis
gladij. Lucꝛ. xxij. d. Ecce gladij duo hic. ſ. poteſtas eccliaſti/
ca ⁊ ſęcularis. Utraq̃ videt auerſa a fine ſuo. Ro. xiij. b. Nõ
ſine cauſa gladiũ portat. Sed mõ põt dicit de multis q̃ ſine
cauſa gladium portãt. Baruch. vj. b. Sceptrũ habet vt hõ
ſicut iudex regionis qui in ſe peccantẽ non interfecit. Habet
etiaz in manu gladium ⁊ ſecurim: ſe autem de bello ⁊ de latro/
nibus nõ liberat. De pace enim tuenda non ſeruit gladius po
teſtatis ſęcularis: ſed de pompa ꝓpalanda. Hoc ipſum fit de
gladio verbi dei. Alter tamẽ gladius debet tueri pauperes a
ꝑdonibus: alter a dęmonib'. Sed cum gladius eſt in oze/ non
adiuuat: nec ferit hoſtes. Ps. Gladius in labijs eoꝛum: qm̃ Ps. 58.
quis audiuit. ſ. vnq̃ tale ridiculũ. Et ĩ vtroq̃ gladio nõ quę/
rit hodie niſi fulgoꝛ: Tamẽ Eçech. xxj. g. dicit: Mucro/ mu/
cro/ euagina te ad occidendũ: lima te vt interficias ⁊ fulgeas
cũ tibi viderent vana ⁊c. Bis dicit/ mucro: propter illa duo
genera gladioꝛũ qui deberẽt euaginari ad occidendũ vitia: ⁊
limari/ non tm̃ ad fulgendũ: ſed ad ſecandũ: Nunc autem ita
hebetes ſunt iſti gladij q̃ carnem non poſſunt ſecare: ſed car/
ni cedunt. Unde non poſſunt dici gladij: ſed gladioli: Eſt eim
herba quę dicit gladiolus/ quę habet formã gladij: ſed nõ ſe/
cat. Similiter penna de ala auis. Tales gladios habent hy/
pocritę: id eſt prælati remiſſi. Unde de ipſis non põt dici: Gla/ Ps. 149.
dij ancipites in manibus eoꝛũ. Et ideo bene dicit hic: Auer
tiſti adiutoriũ gladij eius: ⁊ nõ es auxiliatus ei in
bello: per manũ principũ vel prælatoꝛũ: qui ſunt duces ex/
ercitus. Et poſſet aliquis dicere ſicut aliq̃ cõtingit: licz bel/
lando nõ vincã: tm̃ patiẽdo vincã. Unde dicit quidã: Mobile

vincendi genus

Al. †iocũdaſti

Al. †opitulat'

De duplici gla/
dio ſiue prãte
eccleſiaſtica et
ſeculari

Allegorice de
ſtatu ecclia

Moraliter

a Diripuerũt eum omnes
b transeuntes viam: factus
c est opprobriũ vicinis ſuis.
d Exaltaſti dexteram †depri/
e mentiũ eum: †lętificaſti om/
f g nes inimicos eius. Auertiſti
g adiutorium gladij eius: ⁊
h non es† auxiliat' ei in bello.

† inimicoꝛ ei'

Destruxisti eũ ab emũdatiõe.i.cũ eũ flagellares vt emũdaret/nõ est mũdatus:qz fidẽ habere noluit q̃ mũdank corda. Vñ Act.xv.b. Fide purificãs corda eorꝝ. Post hoc sequiť destructio regni: Vñ dicit. b Et sedẽ eiꝰ in ꝛra collisisti.i. regnũ eiꝰ destruxisti: vt iã nõ sit aliqs rex vel ꝑnceps ĩ populo illo. Et loqť ꝺ regno illo sicut de vase fictili: qꝺ cũ volumꝰ oĩno cõfringere ad terrã collidimꝰ et ꝓũcimꝰ. Nec solum destructũ est in fine regnũ:sed destructio eius accelerata ꝓpter peccata eorꝝ. Vñ eddit/ c Minorasti diẽs tꝗis eius:qꝰ se regnaturos putabãt: et etiã quiꝰ regnassent nisi a dei seruitio recessissent. Vltimũ est vilitas eorꝝ ꝛ confusio. Unde subiũgit: Perfudisti eum cõfusione.

a †Destruxisti eu ab emũda-
b tione:ꝛ sedẽ eius in terra col
c lisisti.†Minorasti dies†tꝗis
d eiꝰ:ꝓfũdisti eũ ꝓfusiõe.†Vsq
e f quo dñe†auertis ĩ finẽ: exar-
g deſcet sic ignis ira tua.†Me
i mozare q̃ mea substãtia:†nũ
k quid eũ vane ꝓstituisti omnes
l m filios hominũ: Quis est hõ
n q̃ viuet ꝛ nõn videbit mortẽ:

Vl.†Dissoluisti
Vl.†Minuisti
Vl.†sedis
Vl.†Quousq
Vl.†auerteris
Vl.†Me
Vl.†non

Allegorice a Destruxisti eũ ab emũdatiõe.i. vt nos a peccato mũdares/ ipsũ morti tradidisti. Hoc ẽ qꝺ dicit ipe pater/Esa. liij.c. Propter scelus populi mei pcussi eum. b Et sedem eius in terra collisisti.i.nõ dedisti ei regnũ in terra. Unde dixit Job.xviij.g. Regnũ meũ nõ est de hoc mũdo. c Minorasti dies tẽporis eius: quia nõ multũ vixit sup terrã. d Perfudisti eũ cõfusiõe:in flagellis/i sputis iudꝗorũ: et in ignominiosa morte crucis.

Alit mozalit * vincẽdi genus est patiẽtia. Sed ostẽdit hic de malo populo q nec sic: Vñ dicit: a Destruxisti eũ ab emũdatiõe: q.d. tribulatio nihil ei ꝓfuit: sed multũ obfuit: qz non patiẽter sustinuit. Vñ Hiere.v.a. Percussisti eos ꝛ nõ doluerũt:attriuisti eos ꝛ renuerũt accipe disciplinã: indurauerũt facies suas sup petrã ꝛ noluerũt reuerti.q.d. medicina versa est eis in venenũ. Roma.vij.b. Inuentũ est mihi mãdatũ qꝺ erat ad vitã/ħ esse ad mortẽ. Ita est de ꝓꝰ. Et qꝺ de maiorib/seqť: b Et sedẽ eius in ꝛra collisisti. Sedes/est thronꝰ regũ:ꝛ cathedra ꝓlatorꝝ:ꝛ ꝑcipue pontificũ ꝛ doctorꝝ. Iste sedes inuicẽ collidunť dño ꝓmittente:qz inuicẽ guerras ꝛ bella habẽt. Hoc significatũ fuit Geñ.xxv.c. vbi dicitur q paruuli collidebanť in vtero rebeccę: in signũ q magni collidereně in vtero ecclesię. Hi erãt esau ꝛ iacob. Per esau/q̃ fuit vir pilosus ꝛ gnarus venandi ꝛ hõ agricola: vt ibidem dicit:significanť ꝑncipes laici. Per iacob qui fuit vir simplex ꝛ lenis/habitans in tabernaculis:significanť ꝑncipes ecclesiastici. Quę duo genera inuicẽ/ in terra.i.p ꝛrenis collidũť:sicut cõminatus est dñs/Hiere. lj.c. Collidã in te pastorẽ ꝛ gregẽ eius:collidã in te duces ꝛ magistrat/:ꝛ reddã babyloni ꝛ cũctis habitatorib/ chaldęę malũ qꝺ fecerť ĩ sion. Per babylonẽ intelligiť aliqñ ecclesia ꝓfusiõe plena vel roma: sicut.j. Pet.v.d. Salutat vos eccl'ia q̃ est in babylone. Glo.in romana vrbe. Per chaldęã etiaz ipsa potest intelligi. Chaldęa eñ interꝑtať q̃si fera/vel quasi dęmoniũ: vt fera eñ deuorat: ꝛ vt dęmoniũ vexat. His ergo q̃ in ea habitant dicit dñs se redditurũ malũ qꝺ faciũt in sion.i.in ecclesia. Et qz ita cõcutiť/iam signũ est q incipit malũ ꝛ cõcussio a domo dñi. Et ideo bñ sequiť: c Minorasti dies tꝗis eiꝰ. q.d. ꝓť mala q̃ faciũt:minꝰ durabit ĩperiũ ꝛ dominiũ ipsorũ. Ps.Viri sãguinũ ꝛ dolosi nõ dimidiabũt dies suos. Job xxij.c. Viri impij q̃ sublati sũt ante tempꝰ suũ. Prouer.x.d. Anni impiorꝝ breuiabunť. Et interim/ d Perfudisti eum ꝓfusione. Ipsa eñ pompa secularis ꝛ astutia emũgendi/est ei magna confusio si aduertẽt. Esa.xxx.a. Erit vobis fortitudo pharaonis ĩ cõfusionẽ.i.pompa vel prudẽtia mũdi vel carnis. Vel perfudisti.i.pfundes:ꝼm qꝺ ꝓmittis/Osee.iiij.b. Gloriã eorum in ignominiã cõmutabo. e Vsq̃quo dñe.

Ps.54.

Quinta pars Quinta ps. Ostẽso ꝑus q ĩ dauid nõ implenť ꝓmissiões:hic ostẽdit in q̃ impleanť.q.d. minorasti dies regni iudꝗorũ: nõ tñ ablato christo:ſz dilato. Sz/vsq̃quo dñe auertis:id ẽ vsq̃ quo durabit cęcitas ista/ qua auertiť israel a fide ꝛ salute:Erit hoc vsq̃ f In finẽ.i.semp:q.d.nõ:quia cęcitas ex pte cõtigit in israel vt plenitudo gentiũ intraret:et sic tandẽ isrl' salꝰ fieret:Ro.xj.c. Interim tñ/ g Exardescet sic ignis ira tua.i.tota vindicabit se de ipsis. Vel sub interrogatiõe:sicut illud ꝓmissũ ẽ: Exardescet/ne/sicut ignis ira tua.i.nũquid totũ cõsumet ad modũ ignis:Absit:ſz potꝰ b Memorare:Oro est vel ꝑdictio. i Quę mea substãtia/est radix.s.iesse: videlicet beata virgo ꝛ apti. Et loquiť hic ꝓpha in ꝑsona sua/orãs pro generẽ suo:qꝺ licz peccauerit/ex eius tñ substãtia orta ẽ beata virgo: de qua christꝰ carnẽ sumpsit/in q̃ genus hũanũ redemit. Dicit ergo: Memorare q̃ mea substantia:in sensu illo in q̃ nos dicimꝰ: Memẽto salutis auctor: q nñ quõdã corꝑis ex illibata ỷgine nascẽdo formã sũpseris. Et ħ decet vt facias: k Nũquid eñ vane cõstituisti oẽs filios hoim:q.d. non in vanũ creasti hoiem:qꝺ fieret si eũ ex toto deleres. Vere nõ ĩ vanũ cõstituisti eos:qz saluabũť ꝑ christũ qui est de mea substãtia:ꝑ aliũ aũt saluari nõ possunt. Sed ꝑ admiratiõe hoc dicit interrogatiue ꝛ nõ enũciatiue. Et insurgendũ est ꝓlationi huius dictionis: l Quis.q.d.quãtus: m Est hõ q̃ viuet/ab effectu faciẽs alios viuere in gloria. n Et nõ videbit mortẽ: ęternũ intellige. Christꝰ eñ ad horã mortuꝰ ẽ ꝛ resurrexit. Ro.vj.b. Christꝰ resurgẽs ex mortuis:iã nõ moriť ꝛc. Vel ꝓiũctim põt dici:et dici sic: Quis est hõ qui viuet ꝛc.i. cui cõueniãt simul ista tria/q viuat * ita q vltra

Alit mozalit

Mozalitꝗ

Mozaliter/vox esse potest pęnitẽtis ꝛ ad patriã suspirãtis: e Vsq̃quo dñe auertis in finẽ:nõ dicit qꝺ: Unde dici põt: Faciẽ tuã a nob: vel nostrã a te. Faciẽ misericordię a nobis peccatorib/:faciem iusticię ab impęnitẽtib/:faciẽ glorię a cõtemplãtibus ꝛ desiderãtib/ te videre. Hiere.xliij.b. Multę sunt auersiones nostrę:tibi peccauimꝰ expectatio isrl'. Vel dicit auersio dñi/eius nõ cõuersio:siẽ dicit indurasse cor pharaõis/eo q ipsum nõ emolliuit:sicut dicit Job.xxiij.d. Dñs molliuit cor meũ. Hoc aũt fit ꝓpter peccata. Vñ Amos.ij. a. Sup tribus sceleribꝰ iuda:et sup quattuor nõ ꝓuertã eũ/eo q abiecerit legẽ dñi. Et sequiť: Mittã ignẽ in iuda ꝛ deuorabit ędes hierũm. Et ħ est qꝺ sequiť: g Exardescet sicut ignis ira tua. Sophꝰ.j.d. In igne ęli eiꝰ deuorabiť omis terra:qui cõsũmationẽ cũ festinatiõe faciet cũctis habitãtib/ terrã.i. amatorib/ terrę faciet finẽ quẽ illi nõ sperabãt. Sz vt istã irã auferas a nob: h Memorare q̃ mea substãtia: id est q̃ vilis ꝛ fragilis:qz vapor ꝛ lutũ. Jaco.iiij.d. Quę est vita vra:vapor ad modicũ parẽs. Job.vj.b. Nec fortitudo lapidũ fortitudo mea:nec caro mea ęnea ẽ. Hiere.xviij.a. Sicut lutũ ĩ manu figuli:sic vos ĩ manu mea dicit dñs. Esa.lxiij.c. Pictor nr̃ es tu/nos vero lutũ. Hęc autẽ memoratio mitigat irã dei. Vñ dixit Geñ.vj.a. Nõ ꝓmanebit spũs meꝰ in hoie qz caro ẽ. Allegat ꝛ aliã rationẽ/q̃re dñs debeat irã auertere ab eo.s.qz dñs creauit ꝛ recreauit eũ: vt ad ęterna gaudia puniret. Vñ dicit: k Nũquid eñ vane cõstituisti omnes filios hoim: Dñs eñ in creatiõe statuit primũ ĩ statu innocẽtię:in recreatione aũt cõstituit quãtũ in eo fuit omnes homies in statu iusticię. Hoc aũt vane fecisset deus si in fine oẽs homies dãnaret. Propter hoc petit ecclesia dicẽs: Nũc christe te petimꝰ/miserere q̃sumꝰ:qui venisti redimere perditos/noli dãnare redẽptos. Roma.v.b. Si cũ adhuc pctõres essemꝰ:christus ꝓ nobis mortuus est:multo igiť magis iustificati nũc in sanguine ipsi/ salui erimus ꝑ ipsum ab ira. Nõ ergo vane cõstituit hominẽ dñs:sed vt ad veritatẽ summã cõtemplandã pueniat:ꝛ eam interim ꝑ speculũ cõtemplet. Sed ipsi homies introduxerũt vanitatem ꝛ deseruerũt veritatez. Hiere.ij.a. Ambulauerũt post vanitatẽ:ꝛ vani facti sũt. Roma.j.c. Euanuerũt in cogitationib/ suis. Sed quia hęc non saluant hominem nisi a peccato studeat abstinere:subiungit remediũ contra ardorem peccati.s. memoriã mortis/dicens: l Quis est homo qui viuet ꝛ nõ videbit mortem: q.d. nullꝰ. Eccꝰ.ix.a. Nemo est qui semp viuat:ꝛ qui huius * rei habeat

Exo.10.g.

ita q̃ vltra mortē nō videat: Et a Eruet aiaz suā ꝺ manu inferi: q.d. nullus est nisi christꝰ. Licz enim duo p̃ma cōueniāt omnib⁹ beatis post resurrectionē: vt scz viuāt ⁊ vltra mori nō possint: non tm̃ tertiū cōuenit alicui eorꝝ: Nullus enim eruit animā suā de manu inferi/excepto solo christo/ q̃ potestatē habuit ponēdi aiaz suā: et iterū sumēdi eā: sic dic ip se/Joh. x. d.

a erūet animā suam de manu
b inferi. Vbi sūt misericordie
c tue antiquē dñe: † sic iurasti
d dauid in veritate tua. † Me
e mor esto domine opprobrij
b seruorū tuorum: qd cōtinui
i in sinu meo multarū gentiū.
k Qd exprobrauerūt inimici
l tui domine: qd exprobrauerunt cōmutationē christi tui.

Mtuanib⁹ Moraliter Bl. tquas Bl. Memēto

* rei habeat fiduciā. Ecci. vij. d. In omib⁹ operib⁹ tuis memora/re nouissima tua: et in ētnū nō peccabis. Et posset aliq̃s dicere: verū est q̃ mori me oportet: sed tū nolo cessare a pcō: quia post mortē factā pēnitentiā ⁊ liberabo me a pēna. Vñ addit contra hoc: a Eruet animā suā de manu inferi: q̃si quis est q̃ hoc possit facere: Nullꝰ post mortē. Ante mortē aūt nō pōt hoc facere hō p se: Postq̃ enim cecidit ī pctm̃ ⁊ in manū iferni: nō pōt p se resurgere: Est enim spūs vadēs ⁊ nō rediēs. Sz dñs eruit eā si ille pēnitere velit. Esa. xlix. g. Equidē ⁊ captiuitas a forti tollet: ⁊ q̃ ablatū fuerit a robusto saluabit. Fortē ⁊ robustū vocat diabolū. Osee. xiij. d. De manu mortis liberabo eos: de morte redimā eos. b Vbi sunt misericordie. Sexta ps: in qua ondit q̃ etiā in mēbris unplent ꝓmissiōes spūalit. Et sic pōt cōtinuari: Nullꝰ eruit animā nisi tu: Ergo cū differas venire ⁊ eruere: Vbi sūt misericordie tue antiquē dñe: id est vbi ē mō ille vsus miserēdi q̃ solitꝰ es misereri antiquitꝰ: Miserere q̃ nūc eruendo nos: sicut misertus es antiquitꝰ educēdo populū de egypto. Et d Sicut iurasti dauid. i. firmiter statuisti: sicut supra dixisti: Semel iurauī in sancto meo. f In veritate tua. i. in teipso/q̃ verax es: imo ipsa ꝓ̃itas. Joh. xiiij. a. Ego sum via/veritas ⁊ vita. Primo q̃ allegat dei misericordiā/dicēs. Vbi sunt ⁊c. Secūdo veritatē eius/dicens: Sicut iurasti in veritate tua. Tertio allegat vituperiū qd sustinebāt sancti: Et aggrauat illud p̃ a pte eorū q̃bꝰ inferk/cū dicit: g Memor esto dñe opprobrij seruorū tuorū. i. qd inferk seruis tuis. Unde dicebat Miere. xv. c. Scito qm̃ ꝓpter te sustinui opprobriū. Secūdo aggrauat illd a pte inferentiū q̃tū ad multitudinē/cū subiūgit: i Multarū gentiū. i. a multis gentib⁹ illatū. Quarto allegat charitatē qua sustinebāt sancti opprobria/cū dicit: h Qd cōtinui in sinu meo: sicut rē dilectā in sinu abscōdimꝰ. Quinto allegat malicīā inferētiū/dicēs: k Qd exprobrauerūt inimici tui dñe. s. iudēi ⁊ gentiles/te odio habētes. Et determinat qd est illud opprobriū/dicēs: l Qd exprobrauerūt cōmutationē christi tui. i. q̃ christus commutatus est de morte ad vitam. Hēc cōmutatio significata fuit. j. Regl. xxj. d. vbi dauid īmutauit faciē suam coram achis: et tympanizabat ad ostium: ⁊ defluebāt saliuē in barbā eius. In passione enim deus pater coram iudēis mirabiliter immutauit faciem suā. i. filium. Abacuk. iij. a. Ibi. i. in passione/abscondita ē fortitudo eius. Ad vltimū agit gratias de isto opprobrio/ostēdens quā vtilitatem habent sancti in sustinētia opprobriorꝝ. Unde dicit:

Psā. 77.

Scta pars

Moraliter

* Bñdictus dñs

Moraliter: b Vbi sunt misericordie tue. Verbū est quērētis vbi sit ⁊c. Sic ergo debet quilibet dicere: quia debet quērere misericordiā. Lucl. xj. b. Qui quērit inuenit. Prouerb. xxj. c. Qui sequit iusticiā ⁊ misericordiā/inueniet vitam ⁊ iusticiā ⁊ gloriā/ Ecce plus inuenit q̃ q̃rat. c Antique. Hoc pōt legi ī bono ⁊ ī malo. In bono sic: Si vetera vulnera redeant/ oportet redire ad veterē medicinā: vt antiquis morbis respōdeat antiqua misericordia. Primē aūt et antiq̃ miserie fuerunt/seruire pharaoni in luto/latere ⁊ palea: Exod. j. c. Hēc seruitus iā redijt. Pharao interp̃rat dissipatio. Sub isto rege iā seruit pp̃lus israel. i. clerici: qui iā in magna parte sūt in schismate: ⁊ fuiūt ī luto luxurie: ⁊ latere auaricie: ⁊ palea superbie. Necessariū ergo est vt fm antiquam misericordiā veniret aliquis moyses. i. aliquis p̃latꝰ extractus de aquis voluptatis ⁊ diuitiarū/per quē liberarenk. Item alia miseria fuit populo israel/q̃ oppressit eos eglon: Judicl. iij. b. Eglon interpretat festiuitas inutilis: ⁊ significat gaudiū mūdi ⁊ comesationes: et talia: quē multū regnāt in clericis ⁊ in alijs homib⁹. Misericordia antiqua quē de hoc liberauit eos/ fuit per aioth/qui interfecit eum/percutiens ī ventre sica. Aioth interpretat laus: Et valde laudabilis est sobrietas ⁊ cōtemptus mūdi. Ventrē hui⁹ eglon bene vulnerauit aplus sica: id est gladio verbi dei/ cum dixit. j. Corinth. vj. c. Esca ventri/ et venter escis: deus autē ⁊ hūc ⁊ has destruet. Item Judicl. vj. a. dicit/q̃ madian oppressit eos ⁊ ceteri orientales: Hi sunt superbi ⁊ ambitiosi q̃ semp sunt in ortu. Nos autē destruxit dei misericordia p gedeonē/q̃ interpretat circūcisus in vtero/Ecce hūilitas. Qui enim circūcisus in vtero/bene paruulus est. d Sicut iurasti. Ezech. xviij. e. In quacunq̃ hora ingemuerit peccator: omniū iniquitatū eius non recordabor amplius. e Dauid: id est cuilibet fideli. f In veritate tua: id est in christo qui est veritas: Joh. xiiij. a. ij. Corl. v. d. Deus erat in christo mūdū recōcilians sibi. Vel/Sicut iurasti in veritate. i. sicut ꝓmisisti in verbo euangelij. Joh. xvij. c. Sermo tuus veritas est. In malo autē pōt legi: Vbi sūt misericordie tue antique dñe. Antiqua dei misericordia fuit dare temporalia. Hanc misericordiā quērūt multi. Misericordia aūt noua est/subtrahere tpalia ⁊ dare regnū eternū. Hāc vult dñs vt quēramꝰ. Matth. vj. d. Primū q̃rite regnū dei ⁊ iusticiā eiꝰ. g Memor esto dñe opprobrij seruorū tuorū. Iste etiā ꝓ̃ius in bono ⁊ in malo legit. Serui enim dei sunt in opprobriū: fm qd dicit. ij. Timoth. iij. c. Oēs q̃ pie volūt viuere in christo iesu/ pseculionē patiēt. q.d. tales sūt ī opprobio. Miere. xx. b. Factus sum in derisum tota die: oēs subsānabant me: qz iam olim loquor vociferās iniquitatē ⁊ vastitatē clamito. q.d. idō subsānant me: qz detestor peccata ⁊ cōminor inferni tormēta. h Qd cōtinui in sinu meo. Felix esset q̃ hoc posset dicere dño: vt memor esset dominꝰ quō sustinet opprobria: ⁊ q̃ tantū ea approbat q̃ abscōdit ea ī sinu suo: vt rē charā ⁊ pciosā. Et vere charā/eo q̃ beatitudinē affert. Matth. v. a. Beati eritis cum maledixerint vobis homies ⁊c. Act. v. g. Ibant apostoli ⁊c. Et qd plus est: i Multarū gentiū. Psā. Multi insurgūt aduersū me. In malo sic legit: g Memor esto ⁊c. Opprobrium ecclesie et seruorum dei/est mala vita prelatorꝝ. Ex hoc enim arguit sūditos esse malos. Eccli. xlj. b. De patre impio querunt filij: qm̃ ꝓpter ipsum sūt in opprobrio. Et illud opprobriū est/ i Multarꝝ gentiū: qz quāto p̃latus est in loco supiore: tanto a pluribus videt eius turpitudo. Nō tamē debēt eam filij eius ⁊ subditi ꝓpalare: Vñ dic: h Qd cōtinui in sinu meo. i. ī secreto mētis meē. Eccli. xix. b. Audisti verbū apud primū tuū: cōmoriat in te fidens: quoniā nō te dirūpet. Hui⁹ dederūt nobis figuram ⁊ exemplū/sem ⁊ iaphet: Geñ. ix. d. q̃ operuerūt verenda pīs sui/q̃ cham discooperta nūciauerat. k Qd exprobrauerūt inimici tui domine. Scōm vtranq̃ expositionez inimici isti/sunt amici mūdi. Jaco. iiij. a. Qui amicus fuerit huius mūdi/inimicus dei constituit. Isti exprobrant bonis et pauperibus ⁊ despiciunt eos. Prouerb. xvij. a. Qui despicit pauperē/exprobrat factori eiꝰ. Prouerb. xiiij. d. Qui calumniat egenum/exprobrat factori suo. Item fm secūdam: inimici christi/sunt hēretici: qui multum exprobrāt ecclesie ⁊ christianis ꝓpter p̃latos. Vñ significati sunt p philisteū: qui dicebat. j. Regl. xvij. b. Ego exprobraui agminib⁹ israel hodie. Ille quērebat singulare certamē: ⁊ isti audent christianos ⁊ clericos ⁊ p̃latos ꝓuocare ad disputationē. Et quid exprobrāt/ subiūgit: l Qd exprobrauerūt cōmutationē christi tui. Christi dicunt oēs p̃lati. i. vncti. Item reges ⁊ pugiles. i. claustrales. Hoc oīm facta ē cōmutatio exprobrabilis. i. de bono ī minꝰ bonū/ vel ī malū. Prouerb. xxv. b. Gratia ⁊ amicitia liberant: quas tibi serua/ne exprobabilis fias. i. gratia remissiōis peccati ⁊ charitas dei ⁊ primi. Hanc com-

* mutationē exprobrāt

a Bñdictꝰ dñs: et hoc non ad tempꝰ: sed in ęternũ. Et sanctoꝝ oim cõsensũ apponit/cũ subiũgit: Fiat fiat.

Moraliter * mutatione exprobrant inimici supra dicti. Hãc deplorat hieremias/ Threñ.iij.a. Quõ obscuratũ est aurũ/mutatꝰ est color optimꝰ. Dñs aũt ĩmutabilꝭ est ĩ ęternũ: Vñ a Bñdictꝰ dñs ĩ ęternũ. Sed quõ a nobis bñdicit: fm q̃ dicit Heb.vij. b. Sine vlla ꝯdictione qõ minus est a melior benedicitur: Ergo deus ab homine non potest benedici.

Al. †Bñdictionem ꝛũt dñi

a †Benedictꝰ dominꝰ in ęternum: fiat fiat.

Ozo moysi hominis dei. Omi/ (LXXXIX. nẽ refugiũ †factus es nobis: a generatione †in generationem. Priusq̃ montes fierẽt †aut formaret terra et orbis †: a sęculo et vsq̃ ĩ sęculũ tu es †deꝰ. Me auertas

Al. †ttu

Collatiõis: sic nõ bñdicimꝰ illũ: sz ipe nos. Ps. Benedicat
Approbatiõis: sic bñdicimꝰ eũ amãtes eiꝰ bñ/ (nos deꝰ ꝛc.
dictione. Ps. Benedicamꝰ patrẽ ꝛ filiũ cum sanctospũ.
Laudis: sic bñdicit ab oĩ creatura. Daniel.iij.e. Bñdicite
Cõsecratiõis: sic bñdicimus ipsũ in al/ (oĩa opa dñi dño.
tari.j. Corinth.x.d. Calix bñdictionis cui benedicimꝰ.
Sanctificationis. Joh.xvij.c. Ego pro eis sanctifico me/
ipsũ.j. Regl.xxv.f. Bñdictus dominus deus israel q̃ misit te
hodie ĩ occursũ meũ: ꝛ bñdictũ eloquiũ tuũ: ꝛ bñdicta tu q̃ p/
bibuisti me ne irẽ hodie ĩ sanguinẽ ꝛ vlciscerer me manu mea.
Ira dixit dauid ad abigail. Christus significat p dauid: beata
maria p abigail q̃ interptat patris mei exultatio. Ipsa occur/
rit christo/me puniat nabal virũ stultũ: p quẽ peccatores intel/
ligunt. Et eius eloquiũ est oratio p peccatoribus. b Fiat
fiat: dicit ecclesia optans christi benedictionẽ duplicẽ: in stola
corporis/ꝛ animę. Expositio Ps. LXXXIX.

Ps. 66. Est bñdictio

Omine refugiũ. Titulus. Oratio moysi ho/ minis dei. In p̃cedenti psalmo egit de pmissis quę p christũ implebunt. Sed qz nõ sunt adhuc oĩa imple ta: ponit in hoc psalmo/oratio: in quo petit vt oĩa cõpleant pmissa. Et est oratio moysi: nõ qz hũc psalmũ cõposuerit moyses: sz qz cõsimilia orauit. Vel qz in hoc psalmo tangunt illa q̃ facta sunt: qz pmisit filijs israel terrã pmissionis: ꝛ illos induxit: licz nõ intrauerit: q̃ terra significat vitã ęternã: de qua hic agit. Intentio est monere ad cõtemptũ veteris vitę: ꝛ ad amorẽ nouę. Modus. Triptit ẽ psalmꝰ. Primo ęternũ refu/giũ pponit tpali homi. Secũdo petit subuenirĩ homi: ꝛ eiꝰ in/firmitatẽ exponit: ibi: Me auertas. Tertio orat ꝛ affirmat li berationẽ: ibi: Dexterã. Igit Ps. anteq̃ orationẽ faciat: p/mo captat beniuolentiã eiꝰ a q̃ vult petere: Primo cõmendãs illũ a potẽtia/cũ dicit: Dñe. Secũdo a benignitate q̃ iã nos liberauit/cũ dicit: Refugiũ factꝰ es nobis. Tertio a cõti/nuatiõe liberatiõis/cũ dicit: A generatiõe in generatio/nẽ. Quarto ab ęternitate/cũ dicit: Prius q̃ montes fierẽt ꝛc. a sęculo ꝛ vsq̃ in sęculũ. i. sine p̃ncipio ꝛ sine fine: vt hę p̃positiões/a ꝛ vsq̃/sint inclusiue. Quito a sũma bonita/te/cũ dicit: Tu es deꝰ. Dicit ergo c Dñe/deus trinitas: tu solꝰ/ d Factꝰ es refugiũ nobis. Factꝰ dico/nõ qz p hęc noĩa refugiũ/defensor/patronus/aliqua mutatio ostẽdat facta esse circa deũ: sz potiꝰ circa nos. Vel ad filiũ loquit: Domie/ christe: tu factꝰ es nobis refugiũ: fm qd hõ. Refugiũ dico/nostrũ existẽs: e A generatiõe/p̃terita: vsq̃ in ge/nerationẽ p̃sentẽ. Vel a p̃senti vsq̃ in futurã q̃ erit ĩ gloria. Et qz dixit: factꝰ es refugiũ: posset aliquis credere q̃ sim/pliciter factꝰ eẽt: nec ante fuisset: Vñ ęternitatẽ eius ostẽdit/di cẽs: g Prius q̃ mõtes fierẽt: ad litterã. i Aut for/maret terra ꝛ orbis. i. machina mũdialis. l A sęculo ĩ sęculũ. i. ab ęterno ĩ ęternũ. m Tu es deꝰ. Presens tm̃ ver/bũ ei attribuit: qz oĩa sũt ei p̃sentia. Vñ ait Exo.iij.d. Ego sũ qui sum. Et qz parũ est hęc ad litterã sic exponere: mystice ex/ponant: g Prius q̃ mõtes. i. celsitudines angelicę quę de nihilo creatę sũt. h Fierẽt. i. crearent. i Aut formaret terra. i. hõ q̃ de limo terrę plasmat ẽ. k Et orbis. i. ecclia. l A sęculo ꝛ vsq̃ in sęculũ tu es deꝰ. Hoc nõ mutat.

Ad litterã

Mystice

Moraliter a Moraliter: c Dñe refugiũ factꝰ es nobis. Ita de/bẽt dicere pnitẽtes/qui fugiũt a peccato: pficientes q̃ fugiũt a facie tẽptationũ: ꝛ pfecti q̃ a curis ꝛ strepitu mũdi. e A ge/neratiõe/p̃sequẽte: q̃/vt dicit Prouerb.xxx.b. p dentibꝰ gla

dios habet. f In generationẽ/q̃rẽtiũ deũ. Hiere.xvj.d. Dñe fortitudo mea ꝛ robur meũ: ꝛ refugiũ meũ ĩ die tribula/tiõis. Hali ꝗo ad ꝗ refugiũ nolũt refugere: sz habẽt alia refu gia ad q̃ fugiũt: ne forte a dño capiãt ĩ pnia. Vñ refugiũ ẽ eis exẽplũ p̃latoꝝ: ꝛ facta maioꝝ. Hęc ẽ sion: de q̃ dr̃.j. Mach. j.d. q̃ facta est illis in arcẽ. s. p̃secutoribꝰ ppli dñi: et posuerunt illic gentẽ pctõꝝ: viros ini quos et cõualuerũt in ea. Aliõ refugiũ eoꝝ ẽ consilia aduocatoꝝ et sapientũ mundi. Hęc est bethsura: de q̃. j. Machab.x.a. dr̃: In bethsurs remãserũt aliq̃ eoꝝ q̃ legẽ reli q̃rãt: erat em̃ eis hęc ad refugiũ. Bethsura ĩterptat dominꝰ an gustiãs pplm: ꝗ est dominꝰ aduocatoꝝ. Sz tã hi q̃ ad eos fugiũt tã ipsi ad q̃s fugiũt/in necessitate nõ inueniẽt refugiũ. Vñ dicẽ eis dñs/Esa.x.a. Quid facietis ĩ die visitatiõis ꝛ calamitatis delõge venietis? Ad cuiꝰ cõfugietis auxiliũ? Tũc dicẽt illud Threñ.iij.c. Defecerũt oculi nr̃i ad auxiliũ nostrũ vanũ: cũ respicerem⁹ attenti. Dñs aũt dr̃ refugiũ bonoꝝ ꝛ pęnitentiũ multis modis: qz dñs dicit refugiũ:

Ciuitas. Josue.xx.a. Sepate vrbes fugitiuoꝝ. i. san/
Turrꝭ. Prouer.xviij.b. Tur (ctos: ꝛ p̃cipue christũ.
ris fortissima nomẽ dñi: ad ipsum currit iustꝰ.
Dux exercitus. ij. Regl.x.c. Si p̃ualuerint aduersum
me syri/eris mihi in adiutoriũ.
Mater. Matth.xxiij.d. Quotiẽs volui cõgregare fi/
lios tuos quẽadmodũ gallina cõgregat pullos ꝛc.
Sic Domꝰ. Ps. Est o mihi ĩ deũ ptectorẽ ꝛ in domũ ꝛc. Ps. 50.
Medicus. Esa.xxxviij.a. Cõuertit eęchias faciẽ suã
ad parietẽ: q̃si quęrẽs verũ medicũ.
Mauis. Sap.xiij.a. Spes orbis krax ad ratẽ pfugiẽs.
Magister. Ps. Ad te cõfugi doce me facere volũtatẽ Ps. 142.
Colũbariũ. Esa.lx.b. Quasi colũbę ad fenestras (tuã.
suas. Esa.ij.c. Ingredere in petrã.

Altare vel ecclesia. iij. Regl.ij.e. Fugit ioab in taber/culũ ꝛ apphẽdit cornu altarꝭ. g Priusq̃ mõtes fierẽt aut formaret kra ꝛ orbis. Mõtes fiũt moralit: qũ de paupr/bꝰ fiũt magni ꝛ potẽtes. Danielꝭ.iij.e. Lapis q̃ pcusserat sta/tuã factꝰ est mõs magnꝰ. Terra format: vt fiat olla vl̃ later/vl̃ forma vasoꝝ: sic hõ vt fiat vas ĩ honorẽ ĩ domo dñi. iij. Regl. vij.g. Fudit ea rex ĩ kra argillosa: q̃.s. cõculcari se pmittit ꝛ te/nax est. Vlti ꝗo sũt kra arenosa: qz manẽtes ĩ flumib⁹ diuiti/arũ ꝛ delitiaꝝ/lapidibus. i. duris aculeis ꝯdictionũ pleni: nec tenaces p cõcordiã ꝛ amorẽ: sz diuisi p schismata: nõ sũt apti vt ex eis formet qõcũq̃ vas ĩ honorẽ: sz ĩ ꝓtumeliã vas ꝓfra/ctũ ꝛ pforatũ: qõ oẽm sapiaz nõ tenebit: sed sordes admittet. Orbis/est cęlũ orbiculatũ: qõ tũc fit cũ hõ fit ꝓtemplatiuꝰ: ꝛ ęterna q̃ finẽ nõ habẽt meditat ꝛ appetit. Dicit ergo: Prius q̃ mõtes fierẽt tu es deꝰ. Et subiũxit ꝗ stati/postq̃ d dñi refugio locutꝰ ẽ: qõ tãgit q̃sdã q̃ cũ sũt ĩ dignitatibꝰ vel ĩ alto statu: ꝛ monent vt descẽdãt ꝛ refugiãt ad dñm: submittẽtes se ꝛ suã volũtatẽ alteriꝰ volũtati p dño: dicũt/q̃ si hoc facerẽt/ forte in loco in q̃ sũt/ponerẽt hõ insufficiẽs ꝛ malꝰ. Cõtra ꝗ dicit q̃ de hoc nõ sint solliciti: sz deo curã dimittãt: quia ipse est deus: ꝛ erat semp anteq̃ ipsi essent facti montes: et adhuc poterit facere ita bonos montes. Quod autẽ sequit: Anteq̃ formaret kra ꝛ orbis/etiaz tu es deꝰ: est ꝗ eos q̃ de suis opibꝰ aut de sua ꝓtẽplatiõe gloriãt/q̃si magnũ q̃d p dño fece rint. q. d. eis: bonoꝝ vroꝝ nõ indiget dñs: qz anteq̃ ista vnq̃ ab aliq̃ hoie fierẽt/ipse ẽ deꝰ pfectꝰ ꝛ sũme bonꝰ. Job.xxxv.b. Si iuste egeris q̃d donabis ei: aut q̃d de manu tua accipiet? n Me auertas ꝛc. Secunda ps: in q̃ petit subuenirĩ hoi ꝛ eius infirmitatẽ exponit. Orat q̃ ne ppter amorẽ tpaliũ dñs illũ a se separi pmittat. Vñ dicẽ: Me auertas hoiem/a te: Secunda p

Moraliter: n Me auertas hoiez ĩ hũilitatẽ. Ita de/bet dicere hõ orãs: Auertere em̃ est oronẽ repellere. Vñ. iij. * Regl. ij. d. dixit

Vel sic: n Me auertas: id est auerti non permittas a te Aliter

Hominẽ